

## SOSYAL HİZMETLER KANUNU UYARINCA HAKKINDA KORUMA KARARI VERİLEN ÇOCUKLARIN KAMUDA İSTİHDAMI İÇİN FORM A BELGESİ DÜZENLENMESİNDE DANIŞTAYIN BAKIŞ AÇISI

### *THE STATE COUNCIL'S PERSPECTIVE ON ISSUING FORM A DOCUMENT FOR PUBLIC EMPLOYMENT OF CHILDREN WITH A DECISION TO PROTECT IN ACCORDANCE WITH THE SOCIAL SERVICES LAW*

**Doç. Dr. Hüseyin BİLGİN\***

#### ÖZ

Çocukların korunması ve bakımı Devlete yüklenen Anayasal bir yükümlülüktür. Çocukların korunmasına yönelik Anayasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla kanun koyucu tarafından 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gibi kanuni düzenlemeler de çıkartılmıştır. 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu uyarınca haklarında koruma kararı alınan çocuklarla ilgili olarak kamuda istihdam konusunda pozitif bir ayrımcılık getirilmiştir. Bu çocukların kendilerine tahsis edilen kadrolara sınavsız bir şekilde başvuru yaparak atanabilme imkânları bulunmaktadır. Toplumda emsallerine göre eşitsizlik içinde olan korunması gereken çocuklara bu şekilde kamuda istihdam noktasında getirilen kolaylıkla sosyal eşitlik sağlanmaya çalışılmaktadır.

\* Konya Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi Üyesi  
huseyinbilgin22@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1887-792X

Öte yandan, hangi çocukların korunması gereken çocuk olarak kendilerine tanınan kamuda istihdam hakkından yararlandırılması gerektiğinin tespiti konusu önem arz etmektedir. Bu noktada hangi çocukların korunması gereken çocuk olduğu, korunması gereken çocuklara tanınan istihdam hakkından faydalanılıp faydalanmayacağı konusu da idari uyumsuzluklara konu edilmektedir. Makalede öncelikle korunması gereken çocuk kavramı, koruma kararının alınması, korunma süresi ve koruma kararının kaldırılması, istihdam hakkından yararlanmak için alınması gereken Form A Belgesi düzenlenmesinin koşulları konuları incelenmiştir. Sonrasında korunması gereken çocukların kamuda istihdam edilebilmesi için almaları gereken Form A Belgesi taleplerinin reddi işlemlerine karşı açılan davalarda Danıştay'ın vermiş olduğu kararlardan hareketle konuya Danıştay'ın bakış açısı ortaya çıkarılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Form A Belgesi, Danıştay, İptal Davası, Korunması Gerekli Çocuk, Temyiz

## **ABSTRACT**

The protection and care of children are constitutional obligations imposed on the State. In order to fulfill these obligations, legal regulations such as the Social Services Law No 2828 and the Children Protection Law were enacted by the legislator. In accordance with the former, positive discrimination is introduced in public employment in relation to the children whose rights have been protected. These children have the opportunity to be appointed to the positions allocated to them by applying without examination. In this way, social equality would be provided to the children who need protection againsts the advantaged counterparts.

On the other hand, it is important to determine which children should be benefited from the status in question. At this point, the issue of which children need protection and whether the employment rights would be granted to them, are also the subject of the administrative disputes. In this article, first of all, the subjects such as the concept of child who needs protection, how the related decision can be taken, the duration and removal of the protection decision and the conditions of the Form A, a document which must be acquired in the said process will be analysed. Subsequently, the perspective of the Council of State will be revealed, based on the decisions relating to rejection of Form A.

**Keywords:** Form A Document, Council of State, Cancellation Case, Child Required Protection, Appeal

## **GİRİŞ**

Anayasa'nın 2'nci maddesinde sayılan Türkiye Cumhuriyeti'nin niteliklerinden birisi de sosyal devlet olmasıdır. Sosyal devlet olmanın gereği olarak çocuklar, yaşlılar, özürllüleri, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirlerin Anayasal eşitlik ilkesine aykırı sayılmayacağı da Anayasa hükmü olarak kabul edilmiştir (AY m. 10/3). Bunun devamı olarak yine Anayasa'nın ailenin korunması ve çocuk hakları başlıklı 41. maddesinde Devletin çocukların korunması için gerekli tedbirleri alacağı ve her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alacağı hüküm altına alınmıştır. Buna göre çocukların korunması ve bakımı Devlete yüklenen Anayasal bir yükümlülüktür.

Çocukların korunmasına yönelik Anayasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla kanun koyucu tarafından 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu çıkartılmıştır. Makalemizin konusu da 2828 sayılı Kanun'da yer alan hakkında koruma ve bakım kararı alınan çocukların kamuda istihdam edilmesidir.

Devletin sosyal devlet olmasının gereği olarak diğer insanlara göre olumsuz şartlarda bulunan bazı kişiler lehine pozitif ayrımcılık yapabileceği Anayasal yükümlülüğün de bir gereğidir. Korunması gereken çocuklar için de bu şekilde kamuda istihdam konusunda pozitif bir ayrımcılık getirilmiştir. Anılan pozitif ayrımcılık 2828 sayılı Kanun'a eklenen ek madde ile düzenlenmiştir. 1988 yılında getirilen madde hükmü iki kere değişikliğe uğramış ve anılan maddenin uygulanmasını göstermek amacıyla da önce tüzük sonrasında da yönetmelik çıkartılmıştır. Anılan düzenlemelerle aslında korunması gereken çocuklara kamuda istihdam edilmeleri konusunda birtakım kolaylıklar tanınmıştır. Anılan kolaylıklar bu kişiler yönünden aslında bir pozitif ayrımcılık da oluşturmaktadır. Nitekim emsali diğer çocuklara göre kendilerine tahsis edilen kadrolara sınavsız bir şekilde başvuru

yaparak atanabilme imkânları bulunmaktadır. Bu çocukların diğer emsalleri çocuklara göre bu şekilde bir öncelikleri olması Anayasal eşitliğe aykırı olduğu düşünülürse de bu şekilde bir aykırılık söz konusu değildir. Zira bu çocuklar emsalleri olan diğer çocuklara göre fiili eşitsizlik durumunda olan, korunması gereken kişilerdir. Bu çocuklar hakkında koruma kararı alınmasına neden olan olaylar, bu çocukların anne ve/veya babasının olmaması, anne ve/veya babasından şiddet ve kötü muamele görmeleri, anne ve/veya babaları tarafından terk edilmeleri gibi nedenlerdir. Bu nedenle de bu çocuklar diğer emsalleri olan çocuklara göre fiili eşitsizlik içerisinde olacaktır. Dolayısıyla bu çocukların korunması ve kamu hizmetine girmede emsallerine göre birtakım ayrımcılığa tabi tutulmaları da hakkaniyet gereğidir. Dolayısıyla bu çocuklar lehine kanun ile getirilen pozitif ayrımcılıkta herhangi bir mahsur bulunmamaktadır. Devlet, sosyal devlet ilkesinin gereği olarak toplumda emsallerine göre eşitsizlik içinde olan, korunması gereken çocuklara bu şekilde kamuda istihdam noktasında getirilen kolaylıkla sosyal eşitlik sağlamaya çalışmaktadır.

Korunması gereken çocuklardan haklarında koruma kararı alınan ve reşit oluncaya kadar bu kararın geçerliliğini koruyup 2828 sayılı Kanun<sup>1</sup> ve 5395 sayılı Kanun<sup>2</sup>'la tanınan tedbirlerden yararlanan çocuklara 2828 sayılı Kanun'la kamuda istihdam hakkı sağlanmıştır. 2828 sayılı Kanun'un ilk hâlinde bulunmayan bu istihdam hakkı 3143 sayılı Kanun'la eklenen ek 1. madde ile getirilmiş iken bilahare anılan maddede 2014 yılında 6518 sayılı Kanun'la ve 7103 sayılı Kanun'la değişikliklere gidilmiştir. Anılan düzenlemenin uygulanması amacıyla ayrıca 1995 yılında Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzük ile Sosyal Hizmetler Kanunu Kapsamında Tanınan İstihdam Haklarının Kullanımına İlişkin Yönetmelik çıkartılmıştır.

<sup>1</sup> RG, 27.05.1983, Sayı 18059.

<sup>2</sup> RG, 15.07.2005, Sayı 25876.

Makalede yukarıda sayılan mevzuat hükümleri dikkate alınarak öncelikle korunması gereken çocuk kavramı, koruma kararının alınması, korunma süresi ve koruma kararının kaldırılması, istihdam hakkından yararlanmak için alınması gereken Form A Belgesi düzenlenmesinin koşulları konuları incelenmiştir.

Öte yandan, 2828 sayılı Kanun'un ilgili hükmünün uygulanmasında hangi çocukların korunması gereken çocuk olarak kendilerine tanınan kamuda istihdam hakkından yararlandırılması gerektiğinin tespiti konusu önem arz etmektedir. Bu noktada hangi çocukların korunması gereken çocuk olduğu, korunması gereken çocuklara tanınan istihdam hakkından faydalanılıp faydalanılmayacağı konusu da idari uyuşmazlıklara konu edilmektedir. Özellikle kamuda istihdam edilme başvurusunda gerekli olan Form A Belgesinin düzenlenmesi isteminin reddine ilişkin işlemler idari davaya konu olan işlemlerdir. Bu işlemlerin hukuka uygunluk denetimini yapacak olan ilk derece yargılama yerleri ile ilk derece yargı yerleri kararlarına karşı yapılan istinaf başvurusunda istinaf incelemesi yapacak olan bölge idare mahkemeleri açısından da önüne gelen uyuşmazlık konusundaki Danıştay görüşünün ne yönde olduğu önem arz etmektedir. Bu nedenle makale çalışmamızda, Danıştayın konuya ilişkin verdiği ve UYAP'ta yayımlanan tüm kararlar ele alınıp tamamının künyelerine dipnotta ve kaynakçada yer verilmiştir. Bu sayede Danıştayın konuya ilişkin bakış açısı tam olarak yansıtılmaya çalışıldığı gibi ilk derece ve bölge idare mahkemelerinin de önlerine gelen uyuşmazlıklar açısından ışık tutması amaçlanmıştır.

## **I. KORUNMASI GEREKEN ÇOCUK KAVRAMI**

Korunması gereken çocuk kavramı, 2828 sayılı Kanun'da (m. 3/b) şu şekilde tanımlanmıştır:

1. Korunmaya muhtaç olan çocuğun öncelikle beden, ruh ve ahlak gelişimleri veya şahsi güvenlikleri tehlikede olmalıdır.

2. Çocuğun ebeveynlerinde aşağıdaki hâllerden herhangi birisi olmalıdır.

a. Ana veya babasından birisinin veya her ikisinin olmaması: Anne ve babasından herhangi birisinin veya her ikisinin vefat etmesi bu bent kapsamındadır.

b. Ana veya babası veya her ikisi de belli olmaması,

c. Ana ve babası veya her ikisi tarafından terkedilmiş olması,

d. Ana veya babası tarafından ihmal edilip, fuhuş, dilencilik, al-kollü içkileri veya uyuşturucu maddeleri kullanmaları gibi her türlü sosyal tehlikelere ve kötü alışkanlıklara karşı savunmasız bırakılan ve başıboşluğa sürüklenen çocuklardır. Bu çocukların yukarıdaki üç bentten farklı olarak ana ve babalarından birisi veya her ikisi tarafından terk edilmeleri, onlardan birisinin ölmesi veya belli olmaması gerekmemektedir. Ana ve babası sağ olsa ve çocukları ile birlikte yaşasa bile, bu çocukların anne ve babaları tarafından ihmal edilip çocuğun yukarıda sayılan kötü alışkanlıklara sürüklenme ihtimali bulunması hâlinde de ortada korunması gereken bir çocuk söz konusu olacaktır.

3. Korunması gereken çocukla ilgili olarak tanımda yer almakla birlikte bu çocuk hakkında yetkili makam tarafından verilen bir koruma kararı da bulunması gerekir. Bu koruma kararı ile birlikte ilgili çocuk 2828 sayılı Kanun'da kendisine tanınan haklardan faydalanabilecektir.

## **II. KORUMA KARARI ALINMASI, SÜRESİ VE KALDIRILMASI**

### **A. Karar Öncesi Araştırma ve Başvuru**

Bir çocuğun 2828 sayılı Kanun'da tanınan haklardan faydalanabilmesi için<sup>3</sup> hakkında yetkili makam tarafından koruma kararı alınması gerekmektedir<sup>4</sup>. Ancak koruma kararı almadan önce koruma kararı alınacak çocuk hakkında birtakım inceleme ve tespitlerin de yapılması gerekmektedir.

Kanunda "Kurum" diye ifade edilen Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün yetkilileri tarafından korunmaya, bakıma ve yardıma muhtaç olan çocuk hakkında gerekli inceleme ve tespit işlemleri yapılacaktır<sup>5</sup> (m. 21/1). Bu inceleme ve tespitler esnasında çocuğun durumu ve korunmaya muhtaç çocuk olup

<sup>3</sup> "Hak sahibi: 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu veya 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu uyarınca haklarında koruma veya bakım tedbir kararı alınmış olup fasıllı olarak geçen yararlanma süreleri dâhil, iki yıldan az olmamak üzere Bakanlığın (f) bendinde tanımlanan sosyal hizmet modellerinden yararlanan çocuklardan reşit olduğu tarih itibarıyla bu hizmetlerden yararlanmaya devam eden ve on sekiz yaşını doldurduğu ve koruma veya bakım tedbir kararının veya himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren beş yıl içinde Bakanlığa başvuran kişiyi, (Yönetmelik m. 4/1c)" ifade etmektedir.

<sup>4</sup> *Dava dosyasında davacı hakkında mahkemece alınmış bir koruma kararının bulunmadığından, İdare Mahkemesince, davacı hakkında görevli ve yetkili adli yargı yeri tarafından verilmiş koruma kararının bulunup bulunmadığı araştırılmak suretiyle karar verilmesi gerektiği* yönündeki Danıştay 10. Dairesinin, 10.12.2015 Tarih ve E.2012/8429, K.2015/5797 Sayılı Kararı üzerine yapılan araştırma sonucunda davacı hakkında görevli ve yetkili adli yargı yeri tarafından verilmiş koruma kararının bulunmadığı anlaşıldığından dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı hakkında (İstanbul 3. İdare Mahkemesinin, 05.10.2016 Tarih ve E.2016/1076, K.2016/1564 Sayılı temyiz edilmeden kesinleşen kararı).

<sup>5</sup> Kuruma başvuru: (1) Adli ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirmekle yükümlüdür. Çocuk ile çocuğun bakımından sorumlu kimseler çocuğun koruma altına alınması amacıyla Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna başvurabilir. (2) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kendisine bildirilen olaylarla ilgili olarak gerekli araştırmayı derhal yapar (5395 sayılı Kanun m. 6).

olmadığı hususuna ilişkin gerekli kurum ve kuruluşlardan da faydalanarak<sup>6</sup> konu hakkındaki görüşüne yer verilecektir.

### **B. Koruma Kararı Alınması**

Korunmaya ihtiyacı olan çocuklar hakkında koruma kararı 5395 sayılı Kanun'a göre görevli ve yetkili mahkemece alınır<sup>7</sup>. Anılan karar ile birlikte korunmaya ihtiyaç duyan çocukların reşit oluncaya kadar 2828 sayılı Kanun hükümlerine göre sosyal hizmet kuruluşlarında bakılıp yetiştirilmeleri ve bir meslek sahibi edilmeleri hususunda gerekli tedbirlerin alınması imkânı getirilmiştir (m. 22/1).

5395 sayılı Kanun'a göre, çocuk hakkında koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarını<sup>8</sup> belirli kişiler talep edebilecektir. Bu kişiler çocuğun anası, babası, vasisi, bakım ve gözetiminden sorumlu kimse ya da Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) veya Cumhuriyet savcısıdır. Sayılan kişilerin istemi üzerine bu karar verilebileceği gibi re'sen çocuk hâkimi tarafından da bu karar alınabilecektir (5395 SK m. 7/1).

SHÇEK tarafından koruma kararı için gerekli olan belgeler hazırlandıktan sonra ilgili mahkemeye gönderilmesi gerekir (m. 22/1-son cümle).

Öte yandan, eğer sosyal hizmet kuruluşlarının kendisine teslim edilen çocuk hakkında yapacağı inceleme sonucunda hazırlayacağı

<sup>6</sup> Bu kişilerin Kuruma duyurulmasında ve incelemeye ilişkin olarak Kurum ile işbirliğinde bulunulmasında mahalli mülki amirler, sağlık kuruluşları ve köy muhtarları ile genel kolluk kuvvetleri ve belediye zabıta memurları yükümlüdürler (m. 21/2).

<sup>7</sup> Haklarında derhal koruma tedbiri alınmasında zorunluluk görülen çocuklar mahkeme kararı alınıncaya kadar, bu Kanuna göre kurulmuş kuruluşlarda veya aile yanında mahalli mülki amirin onayı alınmak suretiyle bakım altına alınır (m. 22/2).

<sup>8</sup> Bkz. m. 5: Danışmanlık tedbiri, Eğitim tedbiri, Bakım tedbiri, Sağlık tedbiri, Barınma tedbiri.



raporda, 5395 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca çocuğun derhal korunma altına alınmasını gerektiren bir durum olmadığı ve ailesine teslim edilmesinde herhangi bir sakınca bulunmadığı kanaatine varması hâlinde mülki idare amirinin onayı ile çocuk ailesine teslim edilebilecektir (m. 22/3).

### **C. Koruma Kararının Süresi**

Koruma kararı normal şartlarda çocuk reşit olana kadar devam eder. Hukukumuzda çocuğun reşit olması ise çocuğun 18 yaşını tamamlamasıyla gerçekleşir<sup>9</sup>. Ancak çocuğun rızası alınmak koşuluyla reşit olunduktan sonra da koruma kararının devamına karar verilebilir (m. 24).

Reşit olduktan sonra koruma kararının devamı için aranan şartlar maddede yer almıştır (m. 24/a-1,2-b-c):

a) 18 yaşını tamamlamış olan korunmaya ihtiyacı olan çocuklardan;

1. Ortaöğrenime devam edenlerin 20 yaşına kadar,

2. Yükseköğrenime devam edenlerin 25 yaşına kadar korunma kararları uzatılabilir.

b) Öğrenime devam etmeyen 18 yaşını doldurmuş çocukların bir iş veya meslek sahibi edilerek kendi kendilerine yeterli olabilmelerinin sağlanması amacıyla 20 yaşına kadar korunma kararları uzatılabilir.

Ayrıca öğrenime devam etmeyen ve 18 yaşını doldurduğu için korunma kararı kalkmış; ancak tek başına yaşamını sürdüremeyecek durumda bulunan kız çocukları, Kurumca himaye olunacaktır. Bu çocukların emek karşılığı iâşe, ibate ve harçlıkları Kurumca karşılanmak kaydıyla Kurum hizmetlerinde çalışmaları da sağlanabilir.

---

<sup>9</sup> Erginlik onsekiz yaşın doldurulmasıyla başlar (Medeni Kanun m. 11/1).

c) Bedensel, zihinsel ve ruhsal engellilikleri nedeniyle sürekli bakıma ihtiyacı olan ve çalışmaktan aciz olan çocukların koruma kararı uzatılır.

#### **D. Koruma Kararının Kaldırılması**

Koruma kararının kaldırılması kararı, koruma kararına neden olan şartların ortadan kalkması hâlinde Kurum yetkililerinin önerisi üzerine koruma kararını veren mahkemece alınır. Bu karar genellikle çocuk 18 yaşını doldurmadan alınır.

Koruma kararı kalkan çocukların Kurumla ilişkilerinin devamı sağlanır. Bu çocuklara gerektiğinde imkânlar ölçüsünde Kurumca yardımcı olunur (m. 24/son fıkra).

### **III. FORM A BELGESİ DÜZENLENMESİ KOŞULLARI**

Haklarında koruma kararı bulunan çocuklar hakkında sosyal hizmet kurumlarında barınma bakım hizmetleri yanında, aynı veya nakdi yardımla ailesine teslim edilme, sağlık ve eğitim gibi çeşitli tedbir kararları ile çocuğun ailesine teslim edilmesi gibi kararlar alınabilmektedir. Bu şekilde haklarında koruma kararı alınan çocuklara reşit oluncaya kadar kurumlarda kalmaları ve/veya birtakım sosyal destek modellerinden yararlanmaları durumunda kamuda işe yerleştirilmeleri konusunda düzenlemeler yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının kamu hizmetine girme hakkı Anayasa tarafından güvence altına alınmış bir siyasal haktır (m. 70). Anayasa'ya göre kamu hizmetine alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başkaca hiçbir ayırım yapılamaz. Bu kapsamda kamu hizmetine girmede üç temel ilkedden bahsedilebilir: Serbestlik ilkesi, eşitlik ilkesi ve görevin gerekleri ilkesi (Akyılmaz vd., 2023: 712; Zabuñoğlu, 2012: 639). Anayasa'nın bu hükmünden hareketle denilebilir ki idare, çalıştıracığı kamu hizmeti görevlilerini seçmekte serbest değildir (Karahanoğulları, 2022: 462). Kamu hizmeti görevlileri seçilirken eşitlik ilkesine uygun davranılmalı ve bunu sağlamak için de

görevin gerektirdiği niteliklerden başka bir ayırım yapılmamalıdır (Gözler, 2019: 700; Memiş, 2004: 216-217).

Anayasa'nın bu ilkesine rağmen hakkında koruma kararı alınan çocuklar kamu hizmetine alınmada bazı kanuni avantajlara/kolaylıklara sahip bulunmaktadır. Öncelikle belirtelim ki; hakkında koruma kararı alınan çocukların kamu hizmetine alınmalarında getirilen bu kolaylıklar esasında bir imtiyaz değildir<sup>10</sup> (Sezer, 2006: 52). Zira bu kişiler toplumdaki diğer kişilere göre fiilen eşit durumda olmadıkları için sosyal devlet olmanın gereği olarak bu kişilere birtakım kolaylıklar sağlanması da hakkaniyet gereğidir. Dolayısıyla burada korunması gereken çocuklar lehine pozitif bir ayrımcılık yapılmıştır. Bu pozitif ayrımcılık da Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesine (m. 10) de aykırı değildir. Zira Anayasa'nın 10. maddesinde 5982 sayılı Kanun'la getirilen ek fıkra ile Devletin çocuklar için alacağı tedbirlerin eşitliğe aykırı olmayacağı da açıkça ifade edilmiştir. Ancak, korunması gereken çocuğun kim olduğu, bu çocukların istihdam edilmesi haklarının hangi hâllerde var olduğu ve bu hakkın ne şekilde kullanılacağı hususları önem arz etmektedir.

2828 sayılı Kanun'un kabul edildiği tarih itibarıyla makale konumuzla ilgili bir düzenleme bulunmamaktaydı. Bilahare 25.02.1988 tarihli ve 3413 sayılı Kanun'la 2828 sayılı Kanun'a eklenen ek 1.

---

<sup>10</sup> Nitekim öğretilde, benzer bir düzenleme olan Devlet Memurları Kanunu'nun 53. maddesinde yer alan engelli personel çalıştırma yükümlülüğünün eşitlik ilkesinin ihlali değil, pozitif ayrımcılık olduğu belirtilmiştir (Zabunoğlu, 2012: 639-640).

madde<sup>11</sup> ile birlikte bu konu mevzuatımızda düzenlenmiş<sup>12</sup> ve uyumsuzluklar da çıkmaya başlamıştır. Anılan düzenleme de 06.02.2014 gün ve 6518 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle birlikte daha kapsamlı bir şekilde ele alınmış olup 21/3/2018 günlü ve 7103 sayılı Kanun'la birtakım değişiklikler yapılarak mevcut hâline getirilmiştir.

Aşağıda mevcut kanuni düzenlemeye göre önce Form A Belgesi<sup>13</sup> düzenlenmesi şartlarının neler olduğu konusu, sonrasında da bu konudaki Danıştay içtihatları ele alınıp incelenmiştir.

<sup>11</sup> Ek Madde 1 – (EK. 25/2/1988 - 3413/1 md.) Kamu Kurum ve Kuruluşları, reşit olana kadar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı SHÇEK Genel Müdürlüğü tarafından bakılan ve korunan çocuklar için, her yılbaşındaki, hangi statüde olursa olsun, serbest kadro mevcutlarının binde biri nispetindeki kısmını ayırarak bu çocuklar arasında yapılacak giriş sınavlarında başarılı olanlar arasından atama yaparlar. Bu maddeden yararlanmak isteyenler, 18 yaşını tamamladıkları tarihten itibaren, Kamu Kurum ve Kuruluşlarına; SHÇEK Genel Müdürlüğü vasıtasıyla başvurmak zorundadırlar.

<sup>12</sup> 2828 sayılı Kanun'a ek 1. madde hükmü oldukça kısa bir düzenleme olmakla birlikte bilahare bu madde hükmünün uygulanmasını gösterme adına 1995 yılında Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzük (RG, 02.03.1995, S. 22218) çıkartılmışsa da Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzük'ün Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Tüzük ile (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının 7/3/2016 tarihli ve 34781 sayılı yazısı üzerine, Bakanlar Kurulu'nca 11/9/2017 tarihinde) 10/2/1995 tarih ve 95/6542 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzük yürürlükten kaldırılmıştır.

<sup>13</sup> Başbakanlık SHÇEK Genel Müdürlüğünün 3413 Sayılı Kanun ve Form-A Belgesi Hakkındaki 18/05/2010 tarih ve 149 sayılı Genelgesinde; *Form-A Belgesi, haklarında koruma/bakım tedbir kararı alınmış olup, reşit oluncaya kadar bilfiil, bir sosyal hizmet kuruluşunda kalmış, bir koruyucu aile yanına yerleştirilmiş, Kuruluş bakımında kalmaktayken; aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına döndürülen korunmaya muhtaç gençler hakkında mevzuat gereği gencin takibini yapan birimde görevli sosyal çalışmacı, psikolog, çocuk gelişimcisi tarafından bir defaya mahsus olmak üzere düzenlenen form olarak tanımlanmıştır.*

*Form A Belgesi Düzenlenme Koşullarını;*

1. İlgili çocukların 2828 sayılı Kanun ve 5395 sayılı Kanun uyarınca haklarında alınmış bir korunma veya bakım tedbiri kararı bulunmalıdır (Ek madde 1/1). Haklarında koruma veya bakım tedbiri olmayan kişiler bu haktan yararlanamayacaktır.

2. Korunma ve bakım tedbiri kararından sonra aralıklarla da olsa Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının sosyal hizmet modellerinden yararlanma süresi en az iki yıl olmalıdır (Ek madde 1/1). İki yıldan daha az süre ile bu haktan yararlananlar da bu hükümden faydalanamayacaktır. Düzenlemenin önceki hâlinde sosyal hizmet modellerinden iki yıl süreyle yararlanma koşulu yer almamaktaydı. Bu koşul 6518 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten sonra getirilmiştir. Reşit olarak kurumdan ayrılan ancak hakkında koruma kararı reşit olmasına iki seneden az kaldığı için bu koşulu sağlayamayan çocuklar hakkında Form A Belgesi düzenlenemeyecektir.

3. Bu çocukların reşit olduğu tarih itibarıyla sosyal hizmet modellerinden herhangi birisinden yararlanmaya devam etmesi gerekmektedir (Ek madde 1/1). Sosyal hizmet modelleri ise kanun hükmünde sayılmamakla birlikte mülga tüzükte, *hakkında koruma kararı bulunan çocuğun reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşlarında kalmış olması veya bir koruyucu aile yanına yerleştirilmiş olması ya da aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmiş olması* şeklinde ifade edilmiş olduğundan anılan kriterler yargı yerlerince de benimsenmiştir.

4. Yerleştirme esasları için belirlenen koşullar (usul ve esaslar) yerine getirilmelidir. Bu koşullar ise;

a. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından en az bir hak sahibi için kadro ayrılmalıdır<sup>14</sup>. Hangi statüde olursa olsun kamu kurum ve kuruluşları tarafından serbest kadro ve pozisyonları toplamının binde

---

<sup>14</sup> Bkz. Ek madde 1/6.

biri<sup>15</sup>, Ek madde 1 kapsamında istihdam edilmek için ayrılarak her yıl bu oranda kişi istihdam edilecektir. Serbest kadro ve pozisyon sayısının binden az olması hâlinde ise, en az bir hak sahibinin istihdam edilmesi Kanun gereği zorunlu tutulmuştur (Ek madde 1/1-a).

b. Ek madde 1 uyarınca atanmak isteyen kişilerin, 18 yaşını doldurdukları ve korunma veya bakım tedbir kararının sona erdiği tarihten itibaren beş yıl içinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına başvurmaları gerekmektedir<sup>16</sup> (Ek madde 1/1-b). Burada beş yıllık başvuru süresinin başlangıcında 18 yaşının doldurulup koruma, bakım tedbir kararının kaldırılmasından ayrı olarak 2828 sayılı Kanun'un 24/1-b maddesinde<sup>17</sup> belirtilen himaye onayının sona erme tarihi olarak belirlenmiştir.

c. İlgili hüküm çerçevesinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hak sahibi olduğu onaylananlar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Hak sahiplerinin atamaları<sup>18</sup> il tercihleri de dikkate alınarak Başkanlıkça kura usulü ile yapılacaktır<sup>19</sup>.

<sup>15</sup> Bkz. Ek madde 1/1-ç.

<sup>16</sup> İşe yerleştirmede öncelik, sırasıyla lisans, ön lisans ve ortaöğretim mezunlarına verilir. Bkz. Ek madde 1/1-b-son cümle.

<sup>17</sup> 24/1-b: Öğrenime devam etmeyen 18 yaşını doldurmuş çocukların bir iş veya meslek sahibi edilerek kendi kendilerine yeterli olabilmelerinin sağlanması amacıyla 20 yaşına kadar koruma kararları uzatılabilir. Bunlardan koruma kararı kalkmış; ancak tek başına yaşamını sürdürmeyecek durumda bulunan kız çocukları, Kurumca himaye olunur. Bu çocukların emek karşılığı iâşe, ibate ve harçlıkları Kurumca karşılanmak kaydıyla Kurum hizmetlerinde çalışmaları da sağlanabilir.

<sup>18</sup> 7103 sayılı Kanun'un 24. maddesiyle ç bendinde değişikliğe gidilmiş olup bendin son hâlinde yılda üç defadan az olmamak üzere atama yapılacağı ifade edilmiştir.

<sup>19</sup> Hemen belirtelim ki, madde metninde geçen Devlet Personel Başkanlığı 9 Temmuz 2018 tarihinde yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 2019 yılı itibarıyla kapatılarak, görevleri Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına devredilmiş bilahare de, 21 Nisan 2021 tarihli ve 34461 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kurulmuştur.

d) Kamu kurum ve kuruluşları, bu maddede belirtilen haktan yararlanarak yerleştirilen ancak herhangi bir nedenle işten ayrılan personele ilişkin belirlenecek bilgileri işten ayrılmayı takip eden bir ay içinde, halen çalışmakta olanların bilgilerini ise yönetmelikte belirlenecek zamanda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığına bildirir (Ek madde 1/1-d).

5. Daha önce bu madde uyarınca tanınan haktan yararlanmamış olmak veya herhangi bir şekilde kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmemiş olmak gerekmektedir. Bu madde ile sağlanan istihdam hakkından sadece bir kez yararlanılabilir. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadro ve pozisyonlara her ne surette olursa olsun yerleştirilenler bu maddede verilen hakkı kullanmış sayılır (Ek madde 1/2).

Ek 1. maddede 6518 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle birlikte madde metni bir önceki hâline göre, oldukça ayrıntılı hükümler içermesine rağmen, Bakanlık tarafından bu madde hükmünün uygulanması amacıyla Sosyal Hizmetler Kanunu Kapsamında Tanınan İstihdam Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik ile 2016/1 sayılı Genelge<sup>20</sup> yayınlanmıştır.

Yönetmelik'te öncelikle "Tanımlar" kısmında kimlerin bu haktan yararlanmada hak sahibi olacağı hususu açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre, ***hak sahibi***, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu veya 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu uyarınca haklarında korunma veya bakım tedbir kararı alınmış olup fasılalı olarak geçen yararlanma süreleri dâhil, iki yıldan az olmamak üzere Bakanlığın (f) bendinde<sup>21</sup> tanımlanan sosyal hizmet modellerinden yararlanan çocuklardan reşit olduğu tarih itibarıyla bu hizmetlerden yararlanmaya

<sup>20</sup> Sosyal Hizmetler Kanunu Kapsamında Tanınan İstihdam Hakkının Kullanımı ve Bakım Sonrası Rehberlik Hizmetleri konulu 19.02.2016 gün ve 28771 sayılı 2016/01 sayılı Genelge hükümleri.

<sup>21</sup> Sosyal hizmet modeli: Haklarında koruma veya bakım tedbiri kararı alınmış olan çocuklara sunulan kuruluş bakımı veya koruyucu aile hizmeti, (Yönetmelik 4/1-f).

*devam eden ve on sekiz yaşını doldurduğu ve korunma veya bakım tedbir kararının veya himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren beş yıl içinde Bakanlığa başvuran kişi olarak tanımlanmıştır*<sup>22</sup>.

Yukarıda da yer verilen Form A Belgesi düzenlenmesi istemi koşulları bu tanımda bir kez daha yinelenmiştir. Buna göre koşullar; 1. Çocuk hakkında koruma ve bakım kararı alınmış olmalı, 2. Koruma ve bakım kararı altında en az iki yıl kalmış olmalı, 3. Sosyal hizmet modellerinden reşit olana kadar yararlanıyor olmalı, 4. 18 yaşını doldurmuş olmalı ve 5. Beş yıllık süre içerisinde başvuru yapmaktır.

İstihdam hakkından yararlanmak isteyen çocuk 18 yaşını doldurmuş olmalı ve koruma ve bakım tedbirinin kaldırılmasından itibaren önce iki yıl içinde, başvuru yapması gerekmektedir (Yönetmelik m.5)<sup>23</sup>. Daha önce bu haktan yararlanmak için başvuru yapmayanlara ise Yönetmelik'in geçici 3. maddesi ile yeniden başvuru hakları da sağlanmıştır<sup>24</sup>.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hak sahipliği tespit edilirken kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadro ve pozisyonuna herhangi bir şekilde yerleştirilmiş olanlar bu kapsamda istihdam hakkını kullanmış sayılacaktır (Yönetmelik m. 6). Yönetmelik'in 16. maddesinde ise "Yerleştirme ve Atama Yapılmayacak Hâller" başlığı altında, birinci fıkrasında, daha önce bu hakkı kullanıp ataması yapılanların hiçbir surette yeni yapılan yerleştirme işlemlerine katılamayacağı ifade edildikten sonra aynı maddenin *ikinci fıkrasında* da kamu ku-

<sup>22</sup> Yönetmelik m. 4/1-c.

<sup>23</sup> Daha sonra 7103 sayılı Kanun'da Ek 1. maddede yapılan değişiklik sonrasında iki yıl koşulu beş yıla çıkartılmıştır.

<sup>24</sup> Kanun'un geçici 16 ncı maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce hak sahibi olanlardan daha önce istihdam hakkından yararlanmamış olanlar, geçici 16 ncı maddenin yürürlüğe girdiği 27/3/2018 tarihinden itibaren beş yıl içerisinde Bakanlığa başvurmaları hâlinde 2828 sayılı Kanun'un ek 1 inci maddesinde yer alan istihdam hakkından maddede belirtilen diğer şartları taşımaları kaydıyla yararlanabilirler (Yönetmelik geçici madde 3).



rum ve kuruluşlarındaki kadro ve pozisyonlarına bu Yönetmelik hükümleri dışında başkaca bir şekilde atanmaların da 2828 sayılı Kanun kapsamında istihdam hakkını kullanmış sayılacağı ifade edilmiştir<sup>25</sup>. Anılan 16. maddenin ikinci fıkrasının iptali istemiyle açılan davalarda, ilk derece mahkemesi olarak davaya bakan Danıştay 12. Dairesince bu fıkra hükmünün yürütmesinin durdurulması istemleri reddedilmiştir<sup>26</sup>. Aynı kararlarda davacılar hakkında Form A Belgesi düzenlenerek atanmak istedikleri kadroların memur ünvanlı kadrolar olduğundan bahisle başvuru esnasında İş Kanunu'na göre sürekli işçi kadrosunda çalışanların Yönetmelik'in 16/2 maddesi kapsamında değerlendirilmeyeceğine de hükmedilmiştir<sup>27</sup>.

Öte yandan; Yönetmelik'in diğer hükümlerine bakıldığında hak sahipliği listelerinin belirlenmesi (m. 7); kadroların tespiti ve yerleştirme işlemleri kadro ve pozisyonların tespiti ve bildirim (m. 8); tercih kılavuzu (m. 9); yerleştirme duyurusu (m. 10); yerleştirme (m. 11); yerleştirme sonuçlarının duyurulması (m. 12); atama ve göreve

<sup>25</sup> *Yerleştirme ve atama yapılmayacak hâller:* (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre atanmış hak sahipleri daha sonra bu kapsamda yapılacak yerleştirme işlemlerine hiçbir surette katılamazlar. (2) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadro veya pozisyonlara bu Yönetmelik hükümleri dışında yer alsa dahi her ne surette olursa olsun atanmışlar Kanun kapsamında istihdam hakkını kullanmış sayılırlar. (3) Bu hükümlere aykırı olarak yerleştirilenlerin atamaları yapılmaz, yapılmış ise iptal edilir (Yönetmelik m. 16).

<sup>26</sup> Danıştay 12. Dairesi, 15.06.2022 Tarih ve E.2021/5267 Sayılı; 04.11.2020 Tarih ve E.2020/2228 Sayılı; 16.06.2022 Tarih ve E.2021/4705 Sayılı YD Ret Kararları.

<sup>27</sup> Danıştay 12. Dairesi, 15.06.2022 Tarih ve E.2021/5267 Sayılı YD Kabul Kararı, anılan karara itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 29.12.2022 Tarih ve YD İtiraz No. 2022/1178 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 04.11.2020 Tarih ve E.2020/2228 Sayılı Kararın kabule ilişkin kısmına, davalı idare itiraz etmekte Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 20.05.2021 Tarih ve YD İtiraz No. 2021/250 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 16.06.2022 Tarih ve E.2021/4705 Sayılı YD Kabul Kararı ve anılan karara itirazın reddine ilişkin Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 29.12.2022 Tarih ve YD İtiraz No. 2022/1200 Sayılı Kararları (Makalede künyesine yer verilen Danıştay Kararlarının tamamı Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) sistemi üzerinden alınmıştır.).

başlama (m. 13); kadroların ihdas ve iptali (m. 14) başlıkları altında ayrıntılı olarak düzenlemelere yer verilmiştir.

#### IV. KONUYA İLİŞKİN YARGISAL İÇTİHATLARIN SEYRİ

2828 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde tanınan haktan yararlanmak istemiyle başvuru yapan kişilerin bu başvuruları ilgili mevzuat hükümlerine uygun bulunmayarak reddedilebilmektedir. Uygulamada Form A Belgesi olarak bilinen belgenin düzenlenmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemlere karşı da yetkili<sup>28</sup> idari yargı yerlerinde iptal davası açılabilir<sup>29</sup>. Burada 2828 sayılı Kanun'da özel bir süre düzenlenmemiş olması nedeniyle 60 günlük genel dava açma süresi uygulanmakta olup başvurunun reddine iliş-

<sup>28</sup> 2577 sayılı Kanun'un 32. maddesinin 1. fıkrası uyarınca dava konusu işlemi tesis eden idari merciin bulunduğu Muş ilinin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu Van İdare Mahkemesinin yetkili olduğu hakkında Danıştay 10. Dairesi, 01.02.2021 Tarih ve E.2021/262, K.2021/193 Sayılı; davacı adına Form-A belgesi düzenlenmesi konusunda yetkili idare davacının en son hizmet aldığı kurumun bulunduğu Uşak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü olup, uyumsuzluğun görüm ve çözümünde, 2577 sayılı Kanun'un 32. maddesinin 1. fıkrası uyarınca Uşak İdare Mahkemesinin yetkili olduğu hakkında Danıştay 10. Dairesi, 12.08.2020 Tarih ve E.2020/3708, K.2020/2769 Sayılı Karar.

<sup>29</sup> Davacı başvurusunun, hakkında herhangi bir koruyucu ve destekleyici tedbir kararı alınmasına ilişkin olmadığı, bir başka deyişle, çocuk mahkemesince hakkında tedbir kararı alınması yolunda bir davacı talebi bulunmadığı; gerek idari başvuru dilekçesinde ileri sürüldüğü anlaşılan, gerekse de dosya içeriğinde belirtilen '1972 yılında .. Çocuk Yuvasına giriş, 1985 tarihinde .. Yetiştirme Yurdu çıkış tarihine kadar devletin koruma ve bakımı altında kaldığı, bu tarihler arasında .. Yatılı İlkokulu, .. İlkokulunda yatılı olarak okuduktan sonra, ortaokul ve lise eğitimi için .. Yetiştirme Yurduna gönderildiği' yolundaki davacı beyanları kapsamında 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na 3413 sayılı Kanun'la eklenen Ek 1. madde uyarınca tarafına Form A Belgesi düzenlenmesi istemine yönelik bulunduğu ve başvurusunun reddi yolundaki davaya konu işlemin, ilgili mevzuat hükümleriyle idareye verilen yükümlülükler kapsamında kamu gücüne dayanılarak tesis edilen idari işlem niteliğinde olduğu, davacının talebinin, durumu dikkate alınarak bu aşamada karşılanmasının mümkün olup olmadığını belirleme görevinin idari yargıya ait bulunduğu hakkında Danıştay 10. Dairesi, 10.12.2015 Tarih ve E.2014/1399, K.2015/5768 Sayılı Karar.

kin işlemin ilgisine tebliğinden itibaren 60 gün içinde bu işlemin iptali istemiyle idare mahkemesinde dava açılabilir<sup>30</sup>. Nitekim uygulamada da bu şekilde açılan çok sayıda iptal davası söz konusu olmuştur<sup>31</sup>. Bu davalarda verilen kararlar yukarıda yer verilen hükümler ve bu hükümlerde yapılan değişiklikler kapsamında ele alınıp ifade edilmeye çalışılmıştır. Ancak konuya ilişkin yargısal içtihatların seyrini istinaf kanun yoluna geçilmesinden önce ve istinaf kanun yoluna geçilmesinden sonra şeklinde iki kısma ayırarak incelemekte fayda vardır.

Ülkemizde 2016 yılında istinaf kanun yolu getirilmiş olup bu tarihten önce Form A Belgesi ile ilgili uyuşmazlıklarda ilk derece idare mahkemelerince verilen kararlara karşı Danıştaya temyiz yoluna<sup>32</sup>

---

<sup>30</sup> Davacının işe yerleştirilmesi istemi bakımından, davacı tarafından idari işlem niteliğinde yargı kararı talep edilmek suretiyle idari yargıda söz konusu olmayan işe yerleştirilmesine karar verilmesi yolundaki isteminin inceleme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle incelenmeksizin reddi gerektiği hakkında Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/6595, K.2018/698 Sayılı Karar.

<sup>31</sup> Form A Belgesi talepleri uygun bulunmayan çocuklarca, anılan işleme karşı açılan davalarda iptal kararı verilmesi üzerine, hukuka aykırılığı yargı kararı ile ortaya konan işlem nedeniyle işe geç girme nedeniyle zararlarının tazmini istemiyle tam yargı davaları açılmakta ise de, çocuk tarafından hukuka aykırı olarak Form A Belgesi düzenlenmesi istemi reddedilmesi nedeniyle işe yerleştirilmesinin geciktiğinden bahisle açılan maddi ve/veya manevi tazminat davalarında Danıştay tarafından tazminat talebi kabul edilmemekte ve hakkında iptal kararı verilen davalarda, davanın konusunun Form A Belgesi düzenlenmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine dair işlemin olduğu, söz konusu işlemin iptal edilmesinin ise davacının müracaat tarihinden itibaren doğrudan işe yerleştirmesini gerektirmeyeceği, iptal kararının davacının doğrudan işe yerleştirilmesini gerektirmeyeceğine hükmedilmektedir. Danıştay 10. Dairesi, 27.04.2016 Tarih ve E.2013/4814, K.2016/2366 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2021/281, K.2021/1909 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/3965, K.2018/693 Sayılı Karar.

<sup>32</sup> İstinaf kanun yolundan önce bazı uyuşmazlıklara ilişkin olarak itiraz kanun yoluna başvurulabilirken bunlar haricinde kalanlara temyiz kanun yoluna başvurulabilmekteydi (Çınarlı, 2022: 19-20).

başvurulabilmekte iken 2016 yılı 20 Temmuz tarihinden sonra ilk derece idare mahkemelerince verilen kararlara karşı sadece istinaf başvurusu yapılabilecek olup artık bu davalarda Danıştaya temyiz yolu kapatılmıştır<sup>33</sup>. Makalemizde istinaf kanun yolunun kabulünden önceki uyuşmazlıklarda son karar mercii Danıştay olması nedeniyle Danıştay kararları esas alınarak Danıştayın konuya bakış açısı ifade edilmeye çalışılmıştır.

Form A Belgesi düzenlenmesiyle ilgili olarak açılan davalara temyiz dairesi olarak Danıştay 10. Dairesi tarafından bakılmaktadır. Kısa

<sup>33</sup> ... 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanunla eklenen geçici 8. maddesinde, 6545 sayılı Kanunla kanun yollarına ilişkin getirilen hükümlerin 2576 sayılı Kanunun anılan Kanunla değişik 3. maddesine göre kurulan bölge idare mahkemelerinin tüm yurtda göreve başlayacakları (20/07/2016) tarihten sonra verilen kararlar hakkında uygulanacağı, aynı Kanunun "İstinaf" başlıklı 45. maddesinin 6. fıkrasında, bölge idare mahkemelerinin 46. maddeye göre temyize açık olmayan kararlarının kesin olduğu ve "Temyiz" başlıklı 46. maddesinde Danıştay dava dairelerinin nihai kararları ile bölge idare mahkemelerinin bu maddede sayılan davalar hakkında verdikleri kararlara karşı Danıştay'da temyiz isteminde bulunulabileceği kurala bağlandığı davacı tarafından, adına Form-A belgesi düzenlenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 11/12/2015 tarih ve 2303 sayılı Karaman Valiliği Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle açılan dava, 2577 sayılı Kanunun 46. maddesinde sayılan davalar arasında yer almadığından Konya Bölge İdare Mahkemesince istinaf başvurusunun kabulü ile idare mahkemesi kararı kaldırılarak davanın reddi yönünde verilen karar kesin olup temyizen incelenmesine hukuki olanak bulunmadığı hakkında, Danıştay 10. Dairesi, 14.02.2018 Tarih ve E.2018/194, K.2018/528 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 14.02.2018 Tarih ve E.2018/203, K.2018/529 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 14.02.2018 Tarih ve E.2018/351, K.2018/535 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 29.03.2022 Tarih ve E.2022/1718, K.2022/1658 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 31.03.2022 Tarih ve E.2022/1791, K.2022/1786 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 11.02.2021 Tarih ve E.2021/300, K.2021/424 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2020 Tarih ve E.2020/3645, K.2020/4011 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.09.2021 Tarih ve E.2021/4723, K.2021/4107 Sayılı Karar.

bir süre Danıştay 12. Dairesi de bu uyuşmazlıklar hakkında karar vermişse de son hâlinde tekrar Danıştay 10. Dairesi bu uyuşmazlıklarda görevli kılınmıştır<sup>34</sup>.

### **A. Koruma Kararının Kaldırılmaması Hali**

Danıştay 12. Dairesi kararlarında, çocuğun Form A Belgesi verilmesi talebinin reddedilebilmesi için öncelikle çocuk hakkında alınan koruma kararının kaldırılması gerektiği belirtilmiştir. Buna göre, Dairece, çocuk reşit olmadan ailesine teslim edilmiş olsa da hakkında verilen koruma altına alınmasına ilişkin karar kaldırılmadığından, reşit oluncaya kadar koruma altında olduğunun kabulünün zorunlu olduğu kabul edilmekte ve bu kişilerin Form A Belgesi taleplerinin kabulü gerektiği ifade edilmektedir<sup>35</sup>.

---

<sup>34</sup> 20.01.2016 tarihli ve 29599 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.02.2016 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Danıştay Başkanlık Kurulunun 15.01.2016 tarihli ve K.2016/1 sayılı kararından sonra form A Belgesi düzenlenmemesinden kaynaklanan davalar Danıştay Onuncu Dairesinin görev alanında olduğu hakkında (Danıştay 12. Dairesi, 26.04.2016 Tarih ve E.2016/3557, K.2016/2476 Sayılı Karar).

<sup>35</sup> Danıştay 12. Dairesi, 11.04.2011 Tarih ve E.2009/434, K.2011/1593 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 03.12.2013 Tarih ve E.2013/9920, K.2013/9380 Sayılı Karar; ...hakkında verilen koruma altına alınma kararı kaldırılmadığından reşit oluncaya kadar davalı idare ile ilişkisi kesilmemiş sayılan davacı adına 3413 sayılı Kanun uyarınca Form A Belgesi düzenlenmesi gerektiği hakkında Danıştay 12. Dairesi, 11.06.2013 Tarih ve E.2011/9087, K.2013/5046 Sayılı Karar; mahkeme kararıyla koruma altına alınan davacının, bu kararın gereği olarak davalı idarece reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kurumlarında kalmasının sağlanması veya bir koruyucu ailenin yanına yerleştirilmesi veya aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmesi gerektiği, hakkında koruma kararı devam ettiği hâlde bu hususlardan herhangi birinin davalı idarece yerine getirilmediği, her ne kadar davacı, kurum imkanlarından yararlandırılmamış ise de, 18 yaşını tamamladığı tarihe kadar hakkında koruma kararı devam ettiğinden, reşit olduktan sonra davalı idarece Form A Belgesinin düzenlenerek davacının iş başvurusunun sağlanması gerekirken, davacının Form A İş Talep Belgesi düzenlenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı hakkında Danıştay 12. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/2618, K.2015/1237 Sayılı; Danıştay 12 Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2014/9453, K.2015/2265 Sayılı Karar.

Hakkında verilen koruma kararları kaldırılmamış olan çocuklar genellikle haklarında koruma kararı olmasına rağmen reşit oldukları tarihe kadar yurttan kalmamış, çoğunlukla da kaçak durumda olan çocuklardır. Koruma kararları kaldırılmadığı için de reşit olmaları nedeniyle kaçak durumda iken kurumla ilişkileri kesilmektedir. Danıştay bu gibi durumlarda davacılar hakkında verilen koruma kararının kaldırılmadığı, sadece kaçak durumda iken davacının reşit olması nedeniyle kurumla ilişkisinin kesildiği, dolayısıyla davacının 18 yaşını bitirinceye kadar hakkında alınan koruma kararının devam etmesi gerektiği hâlde, bu yükümlülüğün davalı idare tarafından fiilen yerine getirilmemesinin davacının isteminin reddine gerekçe oluşturamayacağı şeklinde karar vermektedir<sup>36</sup>. Daire tarafından hakkında koruma kararı alınan ve bu karar kaldırılmayan çocuğun reşit olmadan Kurumdan ayrıldığı gerekçesiyle isteminin reddedilmesi yolunda tesis edilen işlem kanunun amacına ve hakkaniyet, hak ve nesafet ilkelere aykırı görülmektedir<sup>37</sup>.

Yine Danıştay 12. Dairesine göre, koruma kararı kaldırıldığı herhangi bir şekilde tespit edilemeyen çocuğun, yakınının çocuğa tahsis

<sup>36</sup> Danıştay 12. Dairesi, 28.11.2012 Tarih ve E.2010/6015, K.2012/9836 Sayılı Karar; 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na 3413 sayılı Kanun'la eklenen Ek 1. maddeyle korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılmasının 18 yaşını tamamlayan çocuklara iş bulma olanağı sağlanmasının amaçlandığı dikkate alındığında 15.09.1996 tarihinde Mahkemece hakkında koruma kararı verilen ve koruma kararının kaldırıldığına dair bir belge bulunmadığı ve bu sebeple hakkında koruma kararının mevcut olduğunun kabulü zorunlu olduğu anlaşılan davacının reşit olmadan Kurum'dan ayrıldığı gerekçesiyle isteminin reddedilmesi yolunda tesis edilen işlem yasanın amacına ve hakkaniyet ilkesine aykırı bulunduğundan dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı hakkında Danıştay 12. Dairesi, 15.05.2013 Tarih ve E.2012/1990, K.2013/3953 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 10.03.2015 Tarih ve E.2012/8983, K.2015/911 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2014/9988, K.2015/2274 Sayılı Karar.

<sup>37</sup> Danıştay 12. Dairesi, 21.04.2015 Tarih ve E.2014/6801, K.2015/2572 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 15.05.2013 Tarih ve E.2011/2439, K.2013/3938 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 23.09.2019 Tarih ve E.2016/10898, K.2019/6147 Sayılı Karar.

edilen aynı-nakdi yardımı kullanmaması da çocuk aleyhine yorumlanamayacaktır<sup>38</sup>.

Danıştay 12. Dairesi gibi Danıştay 10. Dairesine göre de hakkında koruma kararı verilen bir çocuk hakkında Form A Belgesi düzenlenmemesi için mutlaka öncelikle bu koruma kararının kaldırılması gerekmektedir<sup>39</sup>. Dairenin bu konudaki kararı

<sup>38</sup> ... davacının ağabeyinin, davacının koruma kararının kaldırılması yönündeki talebinin de bu konuda tek başına sonuç doğuracak nitelikte bulunmaması, keza korunmaya muhtaç çocuk olarak davacının ağabeyinin ya da ailesinin yanına gönderilmesinin ve aynı-nakdi yardımın yapılmamasının; korunmaya muhtaç çocuk olarak davacının aynı-nakdi yardımdan yararlanıp yararlanamayacağını bilmesinin beklenemeyeceğinin açık olması, ağabeyinin çocuğa ait olan ve Kurumca ödenmesi gereken aynı nakdi yardımı almamasından çocuğun aleyhine sonuç doğuracak bir yorumun yapılmasının mümkün olmaması karşısında davalı idarenin vazifesi olan bu ödemeyi yapmamasının (hatta davacının bu ödemedi bir şekilde faydalanmamasının/faydalanmak istememesinin), Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzüğün 3. maddesinin, (C) bendinde aranan şartı taşımadığı sonucunu doğuracak şekilde yorumlanmasının hukuka ve hakkaniyete uygun düşmeyeceği, diğer bir deyişle aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmiş korunmaya muhtaç çocukların bu Tüzük hükümlerinden yararlanacağı açık olup, aynı-nakdi yardım yapılmasından maksadın bu yardıma müstehak olarak ailenin yanına gönderilmek olduğu, bu yardım herhangi bir şekilde fiilen yapılmamış/alınmamış olmasının bu Tüzük hükümlerinden de faydalanmaya engel olacağı anlamına gelmeyeceği sonucuna varıldığı hakkında Danıştay 12. Dairesi, 29.05.2013 Tarih ve E.2011/6857, K.2013/4640 Sayılı Karar.

<sup>39</sup> Danıştay 10. Dairesi, 17.11.2014 Tarih ve E.2014/3984, K.2014/6630 Sayılı Karar, *Danıştay Dergisi*. Y. 2015, S. 138, 307-311; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/2073, K.2017/5459 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2017/772, K.2017/5515 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/3500, K.2019/7313 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/2694, K.2017/5462 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/2698, K.2019/10288 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2753, K.2020/457 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1277, K.2017/5456 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 21.01.2016 Tarih ve E.2015/2374, K.2016/353 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/2751, K.2018/1391 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/3994, K.2018/701 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 06.11.2018 Tarih ve E.2016/14505, K.2018/3333 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2019 Tarih ve E.2015/2755, K.2019/2574 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/4068, K.2018/702 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi,

*“Kanunda; görevli ve yetkili mahkemece alınıp, genel olarak, çocuk reşit olana kadar devam eden koruma kararının, bu karara neden olan şartların ortadan kalkması hâlinde, Kurum yetkililerinin önerisi üzerine mahkemece kaldırılacağı belirtilmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla koruma kararı kaldırılmadığı müddetçe, çocuk, Kurumdan ayrılrsa dahi, Kurumun yükümlülüklerinin devam ettiğinin kabulü gerekmektedir. Bu durum, Kurum açısından bir yükümlülük olmasına karşın; bu Kanun kapsamında bulunan çocuklar yönünden ise, Kanunun tanıdığı imkanlardan yararlanma bakımından, bir haktır. İnceleme konusu olayda, davacı hakkında alınan koruma kararının kaldırıldığına dair davalı idarece dosyaya sunulmuş bir karar bulunmamaktadır. Bu durum, davacı hakkında alınan koruma kararının hukuken geçerliliğini koruduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, 2828 sayılı Kanunda belirtilen gözetim*

15.06.2020 Tarih ve E.2016/14440, K.2020/1964 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 25.11.2019 Tarih ve E.2017/4137, K.2019/8605 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2465, K.2020/459 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/1803, K.2018/700 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.10.2019 Tarih ve E.2016/13931, K.2019/7032 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1746, K.2017/5468 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/3049, K.2018/691 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/5465, K.2018/696 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/5636, K.2018/697 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/3943, K.2018/692 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 24.03.2014 Tarih ve E.2013/7823, K.2014/1762 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.02.2016 Tarih ve E.2013/3435, K.2016/1068 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/5518, K.2015/6110 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/4080, K.2016/1734 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/5991, K.2016/1735 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/6690, K.2016/1725 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/7054, K.2015/6117 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 10.10.2015 Tarih ve E.2012/8583, K.2015/5796 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2018/4076, K.2019/4136 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 18.11.2020 Tarih ve E.2020/227, K.2020/5061 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2020/713, K.2020/1972 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 17.09.2020 Tarih ve E.2020/1181, K.2020/3076 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2020/2306, K.2020/1971 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 13.10.2020 Tarih ve E.2020/4091, K.2020/3724 Sayılı Karar.



*yükümlülüğünün, davacının .. tarihinde yurttan ayrılmış olması nedeniyle 18 yaşına kadar fiilen yerine getirilmemiş olması, bu Kanun kapsamında bulunan davacının, yine bu Kanunun Ek 1 inci maddesi ile korunmaya muhtaç çocukların işe yerleştirilebilmelerinin sağlanması amacıyla tanınmış olan haktan yararlandırılmaması sonucunu doğurmayacağı şüphesizdir. Buna göre davacının, Form A Belgesi düzenlenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddedilmesine ilişkin davalı idare işleminde hukuka uygunluk bulunmamaktadır” şeklindedir<sup>40</sup>.*

Danıştayın her iki dairesinin kararları birbiriyle uyumludur. Danıştaya göre, hakkında koruma kararı verilmiş olan bir çocuğun hakkında alınan bu karar kaldırılmadıkça koruma altında kaldığının kabulü gerekir. Dolayısıyla da bu çocuğun reşit olana kadar koruma altında kaldığı kabul edilir. Bize göre de hakkında koruma kararı alınan bir çocuk, koruma kararına rağmen korunup bakıldığı yurttan ayrılmış veya kaçmışsa da bu çocuğun koruma ve bakım altında çocuk olarak kabul edilmesi gerekir.

## **B. Koruma Kararının Kaldırılması Kararlarının Temyizi Halinde**

Danıştay 12. Dairesi, çocuk hakkında verilen koruma kararının kaldırılması kararlarının daha sonradan temyiz edilmesi ve bu kararların Yargıtay tarafından usulden bozulması hâlinde yeniden davayı

---

<sup>40</sup> Danıştay 10. Dairesi, 13.11.2012 Tarih ve E.2008/5793, K.2012/5653 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 11.04.2013 Tarih ve E.2011/6985, K.2013/3220 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/2630, K.2015/6123 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/4027, K.2015/6116 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/9539, K.2015/1250 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/4640, K.2018/703 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/3364, K.2020/1961 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/2939, K.2020/1959 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/3255, K.2017/5463 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/1168, K.2018/699 Sayılı Karar.

gören mahkemece çocuğun 18 yaşını doldurmuş olması nedeniyle artık koruma kararının kaldırılması talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına kararı verilmesi durumlarında koruma kararının kaldırılmasına ilişkin kararların kesinleşmediği, kararın 18 yaşına kadar devam ettiğinin kabulü gerektiği, bu sebeple de davalı kurumun 2828 sayılı Kanun'da belirtilen gözetim yükümlülüğünün devam ettiği, bu yükümlülüğün fiilen yerine getirilmemesinin davacının isteminin reddine gerekçe oluşturamayacağı sonucuna ulaşılmış ve davacının Form A Belgesi düzenlenmesi talebiyle yapmış olduğu başvurunun reddine yönelik tesis olunan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamıştır<sup>41</sup>.

Bir başka deyişle Danıştay 12. Dairesine göre, çocuk hakkında verilen koruma kararı kaldırılmış ise de koruma kararının kaldırılmasına ilişkin mahkeme kararı henüz kesinleşmediği için davacının reşit olmadan önce hakkındaki koruma kararının kaldırıldığından bahsedilemeyeceğinden davacıya Form-A belgesi düzenlenmesi gerektiğine hükmedilmiştir<sup>42</sup>.

<sup>41</sup> Danıştay 12. Dairesi, 14.11.2012 Tarih ve E.2010/3177, K.2012/8601 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 14.11.2012 Tarih ve E.2010/3178, K.2012/8602 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 14.11.2012 Tarih ve E.2010/3916, K.2012/8599 Sayılı; Karar; *koruma kararının kaldırıldığı, bu kararın temyizi üzerine Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin 2.6.2010 gün ve E.2010/7156, K.2010/10859 sayılı kararıyla bozulması nedeniyle davacı hakkında verilen koruma kararının kaldırılmasına ilişkin kararın 18 yaş itibariyle henüz kesinleşmediği, dolayısıyla alınan koruma kararının devam etmesi gerektiği, bu sebeple de davalı kurumun 2828 sayılı Yasa'da belirtilen gözetim yükümlülüğünün devam ettiği hususu da gözönüne alındığında davacının 18 yaşını doldurmadan koruma kararını kaldırıldığı ve reşit oluncaya kadar kuruluşta kalmadığından bahisle işe yerleştirme başvurusunun reddinde hukuka uyarlık bulunmadığı* hakkında Danıştay 12. Dairesi, 01.10.2014 Tarih ve E.2013/24, K.2014/6016 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 20.05.2017 Tarih ve E.2013/10485, K.2014/4102 Sayılı Karar.

<sup>42</sup> Danıştay 12. Dairesi, 10.06.2015 Tarih ve E.2015/1402, K.2015/3841 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 22.10.2015 Tarih ve E.2015/3557, K.2015/5529 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesine göre ise, çocuk hakkında verilen koruma kararının kaldırılmasına ilişkin kararın, daha sonradan temyiz edilmesi üzerine; taraf teşkili (husumet<sup>43</sup>), tebligatın usulüne uygun yapılmaması, görevli mahkemece koruma kararının kaldırılmaması<sup>44</sup> gibi nedenlerle Yargıtay tarafından bozulması söz konusu olabilmektedir. Bu hâllerde Danıştaya göre, 18 yaşını bitirinceye kadar davacı hakkında alınan koruma kararının devam etmesi gerektiği ve davalı Kurumun 2828 sayılı Kanun'da belirtilen gözetim yükümlülüğünün 18 yaşına kadar sürdüğünün kabulünün zorunlu olduğundan, bu yükümlülüğün fiilen yerine getirilmemesinin davacının Form A Belgesi düzenlenmesi isteminin reddine gerekçe oluşturamayacaktır<sup>45</sup>.

<sup>43</sup> Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 04.12.2014 Tarih ve E.2014/17144, K.2014/24643 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 07.05.2015 Tarih ve E.2015/1644, K.2015/9583 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 15.12.2003 Tarih ve E.2003/15757, K.2003/16758 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 19.04.2012 Tarih ve E.2011/15050, K.2012/10253 Sayılı Karar.

<sup>44</sup> Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 01.07.2015 Tarih ve E.2015/12328, K.2015/14122 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 09.03.2015 Tarih ve E.2015/4485, K.2015/3845 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 25.12.2014 Tarih ve E.2014/25071, K.2014/26559 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 15.12.2015 Tarih ve E.2015/15787, K.2015/24060 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 14.04.2015 Tarih ve E.2014/24641, K.2015/7466 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 06.10.2016 Tarih ve E.2016/16596, K.2016/13587 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 17.12.2015 Tarih ve E.2015/17284, K.2015/24361 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 28.04.2016 Tarih ve E.2016/3314, K.2016/8779 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 19.01.2016 Tarih ve E.2015/23594, K.2016/944 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 02.04.2015 Tarih ve E.2014/23695, K.2015/6474 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 09.03.2015 Tarih ve E.2015/4485, K.2015/3845 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 16.04.2013 Tarih ve E.2012/19197, K.2013/10743 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 07.05.2012 Tarih ve E.2011/17065 K.2012/12073 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 02.04.2015 Tarih ve E.2014/23695, K.2015/6474 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 26.01.2009 Tarih ve E.2008/15036, K.2009/597 Sayılı Karar.

<sup>45</sup> Danıştay 10. Dairesi, 22.09.2008 Tarih ve E.2006/908, K.2008/6242 Sayılı Karar; *Ordu Asliye Hukuk Mahkemesinin 09.1.1995 tarih ve E.1995/12, K.1995/5 sayılı kararı ile, dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda, .. hakkında verilen koruma kararının kaldırılmasına karar verilmiş ise de, anılan kararın Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin 26.10.2004 tarih ve E.2004/11111 K.2004/12505 sayılı ilamı ile bozulması üzerine, Ordu Aile Mahkemesinin 23.6.2005 tarih ve E.2005/247, K.2005/279 sayılı kararı ile bu defa koruma kararının kaldırılması istenen .. nin*

*18 yaşını ikmal ettiği için bu konuda karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği ve bu kararın 13.9.2005 tarihinde temyiz edilmeyerek kesinleştiği, yukarıda aktarılan yargısal süreç içerisinde, davacı hakkında koruma kararının kaldırılmasına dair bir kararın hukuk aleminde varlığının söz konusu olmadığı, dolayısıyla davacının 18 yaşını bitirinceye kadar hakkında anılan koruma kararının geçerliliğini koruduğu; 2828 sayılı Yasada belirtilen gözetim yükümlülüğünün fiilen yerine getirilmemesinin, davacının isteminin reddine gerekçe oluşturamayacağı; bu durumda, davacının Form A Belgesi düzenlenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddedilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı hakkında Danıştay 10. Dairesi, 10.3.2009 Tarih ve E.2006/5322, K.2009/1583 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.10.2016 Tarih ve E.2016/2046, K.2016/3592 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2015/3083, K.2017/1853 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2016/3557, K.2017/1847 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2016/3558, K.2017/1848 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/14159, K.2017/5466 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/9419, K.2017/5469 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/3604, K.2017/5461 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 30.10.2019 Tarih ve E.2016/2693, K.2019/7267 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/3304, K.2019/7318 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/3411, K.2019/10283 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 05.02.2020 Tarih ve E.2016/3554, K.2020/255 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 05.02.2020 Tarih ve E.2016/3555, K.2020/257 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2016/2848, K.2017/1849 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/2983, K.2018/1400 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2016/1741, K.2017/1854 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 23.10.2018 Tarih ve E.2016/1861, K.2018/3281 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2020 Tarih ve E.2016/1366, K.2020/676 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/14731, K.2017/5467 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/547, K.2018/1389 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2018/3945, K.2019/4119 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/14374, K.2020/1963 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.12.2019 Tarih ve E.2017/346, K.2019/10655 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 05.02.2020 Tarih ve E.2016/1901, K.2020/256 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/2974, K.2018/1392 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.06.2019 Tarih ve E.2018/4011, K.2019/4679 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.12.2019 Tarih ve E.2016/1609, K.2019/10656 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/2911, K.2017/5460 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 17.09.2019 Tarih ve E.2016/15551, K.2019/5748 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2020 Tarih ve E.2016/13709, K.2020/674 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.10.2020 Tarih ve E.2020/4213, K.2020/4137 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 24.11.2021 Tarih ve E.2021/1966, K.2021/5792 Sayılı Karar.*

Danıştay 10. Dairesi, koruma kararının kesinleşmemesi ile ilgili olarak *“Çocuk hakkındaki koruma kararının, reşit olmadan önce kaldırılmasına karar verilmiş ise de; ailesine (babaannesi) verileceği belirtilmek suretiyle sosyal hizmet kurumunun başvurusu üzerine hüküm kurulduğu, söz konusu kararın davacıya ya da yasal temsilcisine tebliğ edilmediği, bu hâliyle davacıya ya da yasal temsilcisine, bu karara ve olası hukuki sonuçlarına itiraz etme olanağının tanınmadığı ve davacının, Kanun’da öngörülen koruma kararına neden olan şartların ortadan kalkıp kalkmadığı hususundaki beyanlarının ortaya konulmadığı dikkate alındığında; davacı için bu uyumsuzlukta, Form A Belgesi yönünden sonuç yaratacak bir karardan bahsedilemeyeceği, fiilen davacının reşit oluncaya kadar sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmamış olmasının, önceden koruma altına alınmış olan çocuğun üzerinde davalı idarenin bakım ve gözetim yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağı ve başvurusunun reddedilmesine gerekçe olamayacağı; bu durumun olumsuz sonuçlarının davacıya yükletilemeyeceği sonucuna varıldığı”* şeklinde karar vermektedir<sup>46</sup>.

---

<sup>46</sup> Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2017/2690, K.2017/5516 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2017/3828, K.2017/5517 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2014/32, K.2018/1386 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2014/4030, K.2018/1387 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/4574, K.2018/1397 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2014/4039, K.2018/1388 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1204, K.2017/5455 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1221, K.2017/5471 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1923, K.2017/5470 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2020 Tarih ve E.2016/1500, K.2020/673 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/3035, K.2018/1393 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/3087, K.2018/1395 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1002, K.2017/5454 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/1391, K.2018/1390 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 06.11.2018 Tarih ve E.2016/2755, K.2018/3329 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2019/7176, K.2019/4131 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2018/2645, K.2019/4132 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2018/3944, K.2019/4129 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2019/11740, K.2020/460 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 10.03.2020 Tarih ve E.2019/12553, K.2020/1130

### **C. Koruma Kararının Kaldırılmış Olması**

Çocuk hakkında verilen koruma kararlarının bir yakınının (anesi/babası/abisi/dedesı/ninesi gibi) talebi üzerine kaldırılması söz konusu olmaktadır. Hakkında koruma kararı kaldırılan çocuk artık sosyal hizmet modellerinden herhangi birinden yararlanmaz ve yakınına teslim edilir. Dolayısıyla bu çocuk reşit olmadan önce kurumdan ayrılmıştır<sup>47</sup>. Artık idarenin bu çocuk hakkında kamusal görevini yerine getirmediğinden de söz edilemeyecektir. Bu durumdaki çocuklar hakkında Danıştay 12. Dairesi, koruyucu aile yanına yerleştirme veya aynı-nakdi yardım yapılması gibi hizmet modellerinden de yararlanmayan ve reşit olana kadar sosyal hizmetler kuruluşlarında kalmış olmak şartını taşımadığından bahisle tesis edilen Form A Belgesi düzenlenmemesi işlemi hukuka aykırı görülmemiştir<sup>48</sup>.

---

Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 10.03.2020 Tarih ve E.2020/1048, K.2020/1131 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2020/1577, K.2020/1965 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 13.10.2020 Tarih ve E.2020/3625, K.2020/3723 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2020 Tarih ve E.2020/4272, K.2020/4012 Sayılı Karar.

<sup>47</sup> Koruma kararı alınan çocuğun 18 yaşına kadar yurttan kaldığının tespiti istemiyle açtığı davalarda da bu istemleri yönünden idare mahkemelerince idari davaya konu olabilecek nitelikte, iptal veya tam yargı davası formatında bir istem olmadığı, esasın incelenmesine olanak bulunmadığı gerekçesiyle davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesi gerektiği hakkında Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/3364, K.2020/1961 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2016/1438, K.2020/2158 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/3850, K.2016/2034 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 08.11.2018 Tarih ve E.2016/119, K.2018/3372 Sayılı Karar.

<sup>48</sup> Danıştay 12. Dairesi, 28.11.2012 Tarih ve E.2010/6014, K.2012/9833 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 15.05.2013 Tarih ve E.2010/8214, K.2013/3939 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 29.05.2013 Tarih ve E.2011/2095, K.2013/4643 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 15.05.2013 Tarih ve E.2011/6338, K.2013/3941 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/1686, K.2015/1236 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 17.12.2015 Tarih ve E.2015/5068, K.2015/6992 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 02.12.2015 Tarih ve E.2015/4755, K.2015/6370 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 27.10.2015 Tarih ve E.2015/2299, K.2015/5562 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 10.11.2016 Tarih ve E.2016/3953, K.2016/4984 Sayılı;

Aynı Daireye göre, koruma altına alınma kararı kaldırılan çocuk hakkında sosyal ekonomik destek verilerek koruma kararı kaldırılması hâlinde çocuğun sosyal hizmet modellerinden yararlandığı kabul edilmektedir. Ancak çocuk 18 yaşına gelmeden önce bu sosyal ekonomik desteğin kaldırılması hâlinde ise gene koruma kararı kaldırılmış kişi olarak kabul edilmektedir. Bu kişilerin de Form A Belgesi taleplerinin reddi hukuka uygun görülmektedir<sup>49</sup>.

Danıştay 10. Dairesine göre de, çocuk hakkında koruma kararının<sup>50</sup> mahkemece kaldırılmış olması ve çocuğun mevzuatta tanımlanan sosyal hizmet modellerinden herhangi birinden de yararlanmamış olması hâlinde ilgili çocuğun Form A Belgesi talebi kabul edilebilecektir<sup>51</sup>.

---

Danıştay 12. Dairesi, 10.11.2016 Tarih ve E.2016/3761, K.2016/4988 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 23.11.2016 Tarih ve E.2016/82, K.2016/5258 Sayılı Karar.

<sup>49</sup> *Koruma kararı kaldırılmış olan ve reşit olana kadar bir sosyal hizmet kuruluşunda kalmayan ve aynı-nakdi yardım almayan davacının talebinin reddine tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık olmadığı* hakkında Danıştay 12. Dairesi, 21.01.2016 Tarih ve E.2015/5565, K.2016/162 Sayılı Karar.

<sup>50</sup> *"2828 sayılı Kanun uyarınca, korunmaya muhtaç bir çocuğun mahkeme kararı ile koruma altına alınması ve koruma kararının da yine; ancak mahkeme kararı ile kaldırılması gerekmektedir."* Danıştay 10. Dairesi, 16.05.2017 Tarih ve E.2016/9514, K.2017/2476 Sayılı Karar.

<sup>51</sup> *Davacının, henüz reşit olmadan önce mahkeme kararıyla koruma kararının kaldırıldığı ve aynı yıl kuruluştan ayrıldığı; ayrıca Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzüğü'nün 3. maddesinde belirtilen diğer (koruyucu aile yanına yerleştirme veya aynı-nakdi yardım yapılması gibi) hizmet modellerinden de yararlanmadığı anlaşıldığından, başvurusunun reddi yolunda tesis edilen işlemde mevzuata aykırılık bulunmadığı* hakkında Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7933, K.2015/1243 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/7576, K.2016/1737 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.3.2016 Tarih ve E.2013/7608, K.2016/1738 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 25.03.2016 Tarih ve E.2011/6979, K.2015/1401 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/6980, K.2015/1239 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7759, K.2015/1240 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7776, K.2015/1241 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 25.03.2015 Tarih ve E.2011/7777, K.2015/1403 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7812, K.2015/1242 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.11.2015 Tarih ve E.2012/6682, K.2015/5314 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.11.2015 Tarih ve E.2012/7255, K.2015/5315 Sayılı;

Danıştay 10. Dairesinin konuya ilişkin ilk kararlarına bakıldığında korumanın kaldırılması kararının daha sonradan temyiz edilmesi ve Yargıtay tarafından usul yönünden bozulmuş olması da koruma kararının kaldırılmasına ilişkin kararın geçerliliğini ortadan kaldırmamaktaydı<sup>52</sup>. Anılan kararlara göre, davacı hakkındaki koruma kararının Mahkemece hasımsız olarak verilen kararlarla kaldırıldığı, davalı idarece bu kararın, kararın verildiği tarihte uygulanması,

Danıştay 10. Dairesi, 10.12.2015 Tarih ve E.2012/8748, K.2015/5803 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/3438, K.2016/1724 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/4020, K.2016/2035 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/4429, K.2016/1729 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 21.01.2015 Tarih ve E.2013/7753, K.2015/97 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/7825, K.2016/1739 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 28.05.2014 Tarih ve E.2014/1004, K.2014/3528 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 10.11.2016 Tarih ve E.2016/2121, K.2016/4989 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/2692, K.2019/10291 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 19.09.2017 Tarih ve E.2017/1762, K.2017/3599 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/3279, K.2019/10292 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 22.02.2017 Tarih ve E.2016/2688, K.2017/1018 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1912, K.2017/5458 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2016/1438, K.2020/2158 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/1465, K.2020/467 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/1468, K.2020/463 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 18.11.2019 Tarih ve E.2016/2468, K.2019/8014 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 05.12.2009 Tarih ve E.2016/2631, K.2019/9471 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 17.09.2020 Tarih ve E.2016/1851, K.2020/3077 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/13770, K.2019/10293 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 26.12.2019 Tarih ve E.2019/8474, K.2019/11052 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 26.12.2019 Tarih ve E.2019/9813, K.2019/11053 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 26.12.2019 Tarih ve E.2019/9814, K.2019/11054 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 10.03.2020 Tarih ve E.2019/12823, K.2020/1129 Sayılı;  
Danıştay 10. Dairesi, 26.12.2019 Tarih ve E.2019/7180, K.2019/11050 Sayılı Karar.

<sup>52</sup> *Davacı hakkındaki koruma kararının 1996 yılında ... Asliye Hukuk Mahkemesince kaldırıldığı, davalı idarece bu kararın verildiği tarihte uygulandığı, Yargıtay'ca, verilen kararın usule ilişkin eksiklikten kaynaklandığı, ayrıca davacı reşit olmadan önce davalı Kuruma ait yurttan ayrılarak davalı Kurum ile bağlantısını kestiği açık olup, yukarıda anılan Tüzük uyarınca hem koruma kararı kaldırılan, hem de davalı Kurum ile herhangi bir bağlantısı kalmayan davacının, iş hakkından yararlanma istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı* hakkında Danıştay 10. Dairesi, 11.06.2015 Tarih ve E.2013/5896, K.2015/2907 Sayılı Karar.



ancak daha sonra bu kararın temyiz edilmesi üzerine de, Yargıtayca, verilen kararın usule ilişkin eksiklikten kaynaklanması<sup>53</sup>, ayrıca davacı reşit olmadan önce davalı kuruma ait yurttan ayrılarak davalı Kurum ile bağlantısını kesmesi karşısında, hem koruma kararı kaldırılan hem de davalı Kurum ile herhangi bir bağlantısı kalmayan davacının, Form A Belgesi düzenlenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlem hukuka uygun bulunmuştur<sup>54</sup>.

Aynı Dairenin sonraki tarihli kararlarında ise koruma kararının kaldırılmasına ilişkin kararların sonradan temyiz edilmesi hâlinde de olsa, Yargıtay tarafından kararın bozulması durumunda<sup>55</sup> artık or-

<sup>53</sup> 4787 sayılı Aile Mahkemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle, 2828 sayılı Kanun uyarınca korunmaya muhtaç çocuklar hakkında koruma kararı alma ve koşullarının varlığı hâlinde bu kararı kaldırma görevi Aile Mahkemelerinin görevi kapsamına alındığı, görev hususunu kamu düzenine ilişkin olduğu, yargılamamanın her aşamasında resen nazara alınması gerektiği, sonradan yürürlüğe giren 4787 sayılı kanun uyarınca için esası hakkında karar vermekle görevli mahkemenin değiştiği, kararın aile mahkemesi sıfatıyla bakılmak üzere bozulması gerektiği belirtilerek anılan Mahkeme kararı bozulması hakkında (Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 08.04.2008 Tarih ve E.2008/4124, K.2008/4872 Sayılı Karar).

<sup>54</sup> Danıştay 10. Dairesi, 27.05.2014 Tarih ve E.2009/10468, K.2014/3435 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 27.05.2014 Tarih ve E.2009/15845, K.2014/3436 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 11.07.2014 Tarih ve E.2014/1660, K.2014/4780 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 15.09.2014 Tarih ve E.2014/1910, K.2014/5112 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/2866, K.2016/1723 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7934, K.2015/1244 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7937, K.2015/1245 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/4650, K.2015/1238 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 25.03.2015 Tarih ve E.2011/5158, K.2015/1402 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/6007, K.2015/1247 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.03.2015 Tarih ve E.2011/6632, K.2015/863 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/9302, K.2015/1249 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.11.2015 Tarih ve E.2012/4084, K.2015/5309 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.11.2015 Tarih ve E.2012/4445, K.2015/5310 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/1398, K.2016/1732 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/1818, K.2016/1727 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/2351, K.2016/1728 Sayılı Karar.

<sup>55</sup> Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 14.04.2008 Tarih ve E.2007/5590, K.2008/5285 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 20.01.2014 Tarih ve E.2013/15184,

tada geçerli bir koruma kararının kaldırılması kararından bahsedilemeyeceğinden ve mevcut koruma kararının geçerliliğini koruduğundan bahisle, ilgili çocuk hakkında Form A Belgesi düzenlenmesi gerektiği yönünde kararlar verilmiştir<sup>56</sup>.

K.2014/940 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 19.11.2013 Tarih ve E.2013/7903, K.2013/26930 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 25.12.2014 Tarih ve E.2014/25071, K.2014/26559 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 28.04.2016 Tarih ve E.2016/3314, K.2016/8779 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 17.12.2015 Tarih ve E.2015/17284, K.2015/24361 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 20.01.2014 Tarih ve E.2013/15184, K.2014/940 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 08.04.2008 Tarih ve E.2008/4124, K.2008/4872 Sayılı Karar.

<sup>56</sup> "... davacı hakkındaki koruma kararının, reşit olmadan önce kaldırılmasına karar verilmişse de, Yargıtay tarafından bozulması nedeniyle, bu kararın hukuk aleminde var olmadığı, bu nedenle, 18 yaşını bitirinceye kadar koruma kararının geçerliliğini koruduğu, reşit oluncaya kadar sosyal hizmet modellerinden fiilen yararlanmamış olmasının ise idarenin bakım ve gözetim yükümlülüğünü kaldırmayacağı ve davacının başvurusunun reddedilmesine gerekçe olamayacağı, bu durumun davacıya yükletilemeyeceği sonucuna varıldığı." hakkında Danıştay 10. Dairesi, 30.10.2019 Tarih ve E.2016/35, K.2019/7266 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 25.09.2019 Tarih ve E.2016/13664, K.2019/6028 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/39, K.2019/7311 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 05.07.2017 Tarih ve E.2016/2697, K.2017/3506 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2754, K.2020/465 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 27.03.2013 Tarih ve E.2012/5504, K.2013/2788 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2020/1578, K.2020/1968 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2020 Tarih ve E.2020/3495, K.2020/4013 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 18.11.2020 Tarih ve E.2020/4533, K.2020/5062 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 01.02.2021 Tarih ve E.2020/4702, K.2021/202 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 01.02.2021 Tarih ve E.2020/5209, K.2021/208 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2020/6461, K.2021/1910 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 08.06.2021 Tarih ve E.2021/389, K.2021/3158 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2021/1443, K.2021/1906 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2021/1392, K.2021/1907 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2021/1216, K.2021/1908 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2019/12343, K.2020/455 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2020 Tarih ve E.2020/4528, K.2020/4014 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 30.01.2020 Tarih ve E.2019/11185, K.2020/124 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 13.09.2021 Tarih ve E.2021/1964, K.2021/4045 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 13.09.2021 Tarih ve E.2021/2058, K.2021/4043 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 29.12.2021 Tarih ve E.2021/3448, K.2021/7079 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2022 Tarih ve E.2021/6921, K.2022/2366 Sayılı Karar.

Koruma kararının kaldırılması hakkındaki karara karşı ilgililerinin süresi içerisinde başvurması ve Yargıtayın ilk derece kararını esastan bozması ve ilk derece mahkemesince koruma kararının kaldırılması kararından vazgeçilmesi hâlinde de artık çocuk reşit oluncaya kadar koruma altında kalmış kabul edilecektir<sup>57</sup>. Aynı şekilde, koruma kararının kaldırılması kararının daha sonra da temyiz edilmesi üzerine de husumet, taraf teşkili veya görevli yargı yeri gibi usulü nedenler dışında esas yönünden, bir başka deyişle koruma kararının kaldırılmasının hukuka aykırı olduğundan bahisle bozulması hâlinde, çocuğun koruma kararının hukuk âleminde varlığını devam ettireceği de açıktır<sup>58</sup>.

<sup>57</sup> *Annenin nafaka alacaklısı olması, sigortasız çocuk bakıcılığı yapması ve ailesinden destek görmesinin başlı başına daha önce hükmedilen koruma kararının kaldırılmasını gerektirmediği gerekçesiyle koruma kararının kaldırılması talebini reddettiği, anılan raporda bahsedilen durumların yasal düzenlemenin amacı gözönüne alındığında Devletin gözetim yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağı ve davacının başvurusunun zımnen reddine dair dava konusu işlemde hukuka ayarlık görülmediği hakkında Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2750, K.2020/462 Sayılı Karar.*

<sup>58</sup> *... davacının koruma altında ve ...de yetiştirme yurdunda kalmaktayken, yaşanan deprem nedeniyle yurdun hasar görmesi üzerine "ayni-nakdi" yardım desteğiyle ailesinin yanına gönderildiği; 1 yıllık sürenin sonunda yapılan incelemede düzenlenen rapor kapsamında ise yardıma/korunmaya muhtaç olmadığı kanaatinin belirtildiği ve bunun üzerine yerel mahkemeye başvurularak koruma kararının kaldırıldığı; ancak bu kararın, Yargıtay tarafından ortadan kaldırıldığı, yerel mahkemece de yeniden inceleme yapıldığı ve sonucunda koruma kararının kaldırılması talebinin reddedildiği, dolayısıyla, geline bu noktada, davacının, hakkındaki koruma kararının kaldırılmamış olduğunun, bir başka ifadeyle kesintiye uğramadığının kabulünün gerektiği, bu itibarla, Tüzük'ün ilgili hükümleri kapsamında, davacının 18 yaşını ikmal edene kadar aynı yardım yapılarak aile yanına gönderilmiş korunmaya muhtaç çocuk olarak kabulü gerektiğinden, aksi yönde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı hakkında Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/4106, K.2018/1396 Sayılı Karar; "...2828 sayılı Kanununun 24. maddesi uyarınca; çocuğun koruma kararının kaldırılabilmesi için koruma kararına neden olan şartların ortadan kalkmasının gerektiği, sosyal inceleme raporlarında da belirtildiği üzere küçüğün babasının 1992 yılında öldüğü, annesinin 3 yıl kadar cezaevinde yatıktan sonra cezaevinden çıktığı ve 14/1/2000 yılında evlendiği, küçüğün koruma kararına neden olan şartların ortadan kalkmamasına rağmen annenin sırf geçimini sağlayacak kimsenin olmaması nedeniyle çocuğunu yanına alma*

Danıştay 10. Dairesinin yukarıda belirtilen kararlarının aksine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca koruma kararlarının kaldırılmış olması Form A Belgesi düzenlenmemesi için yeterli görülmüştür<sup>59</sup>. Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna göre, davacılar hakkında koruma kararının reşit olmasından evvel kaldırıldığı, Kurumca sağlanan koruma ve sosyal hizmetlerden yararlanma durumunun sona erdiği, bu itibarla 2828 sayılı Kanun'un Ek-1. maddesinin sağladığı haktan yararlanmak için aranan reşit olana kadar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından bakılmış ve korunmuş olma koşulunu, yine reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşlarında kalmış, bir koruyucu aile yanına yerleştirilmiş, aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmiş olma koşullarını da, taşımadığı açık olduğundan, 2828 sayılı Kanun'dan faydalandırılarak hakkında Form A Belgesi düzenlenmesi istemiyle yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin işlemde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmamaktadır<sup>60</sup>.

Aynı şekilde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu (İDDK) tarafından 10. Daire kararlarından farklı olarak, koruma kararının daha

---

*talebine itibar edilemeyeceği, çocuğun kişisel ve duygusal gelişimi ile menfaatlerinin koruma kararının devam etmesini gerektirdiği gerekçesiyle bu kez koruma kararının kaldırılması isteminin reddine karar verildiği görülmektedir. Bu duruma göre, .. Aile Mahkemesinin anılan kararı uyarınca koruma kararının reşit olmadan (ve 14 yaşında) kaldırıldığı ve reşit olana kadar sosyal hizmet kuruluşunda kalmadığı yönündeki gerekçenin hukuki dayanaktan yoksun kaldığı ..."* Danıştay 10. Dairesi, 27.04.2016 Tarih ve E.2013/7724, K.2016/2365 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/4432, K.2016/2036 Sayılı Karar.

<sup>59</sup> İlk derece mahkemelerince verilen kararların Danıştay'ın ilgili dairesince bozulması sonrasında ilk derece mahkemesinin ısrar kararı üzerine temyiz istemi hakkında Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından karar verilmektedir. İnceleme konumuz hakkında UYAP sistemi üzerinden tespit edebildiğimiz beş adet ısrar edilen dosya bulunmuştur.

<sup>60</sup> Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 15.12.2016 Tarih ve E.2015/3862, K.2016/3461 Sayılı; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 21.10.2021 Tarih ve E.2021/1154, K.2021/1969 Sayılı Karar.

sonra temyiz edilmiş olması ve bu temyiz üzerine görev, husumet, taraf teşkili gibi nedenlerle bozulması hâlinde<sup>61</sup> de davacı hakkındaki koruma kararının kaldırılması yolundaki Mahkeme kararının bozulmasına ilişkin Yargıtay kararının usule ilişkin olduğu, söz konusu bozma kararının davacının on sekiz yaşından önce fiilen Devlet korumasından yararlanmadığı gerçeğini değiştirmeyeceği göz önüne alındığında, reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşlarında kalmayan, bir koruyucu aile yanına yerleştirilmeyen ve aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmeyen, davacı hakkında tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı şeklinde karar verilmektedir<sup>62</sup>.

Danıştay 10. Dairesine göre, koruma kararı kaldırılmış olsa da ilk derece mahkemesince bu gerekçe ile davanın reddine karar verilmeden önce birtakım hususların açıklığa kavuşturulması gerekebilecektir<sup>63</sup>.

<sup>61</sup> Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 16.12.2013 Tarih ve E.2013/13140, K.2013/29714 Sayılı; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 25.02.2021 Tarih ve E.2021/469, K.2021/1671 Sayılı Karar.

<sup>62</sup> Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 30.09.2019 Tarih ve E.2018/1217, K.2019/3960 Sayılı; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 07.02.2022 Tarih ve E.2021/3107, K.2022/349 Sayılı Karar; Danıştay İDDK tarafından bu görüş istikrarla sürdürülmüş olup 2016 yılından 2022 yılına kadar verdikleri bütün kararları da bu yöndedir. Ancak istikrar kazanmış olan bu görüş gerek Danıştay'ın ilgili Daireleri tarafından kabul görmemiştir.

<sup>63</sup> "Davacı ve kendisi gibi reşit olmadan önce koruma kararları kaldırılan kardeşlerinin, kuruluş ile ilişkilerinin kesilmesinden reşit olana kadar geçen sürede, başka sosyal hizmet modellerinden yararlanıp yararlanmadıkları, bu yönde bir taleplerinin olup olmadığı hususlarında yeterli araştırma ve inceleme yapılmadığı anlaşılmaktadır. Koruma kararının usûlüne uygun bir şekilde kaldırılmasına ilişkin karardan, bu kişilerin reşit olduğu tarihe kadar geçen sürede; davacı ve kendisi gibi reşit olmadan önce koruma kararları kaldırılan kardeşleri bakımından, sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmaya devam edilip edilmediğinin, anılan kişilerin ya da yasal temsilcilerinin bu yönde bir taleplerinin olup olmadığı araştırılması, buna ilişkin tüm bilgi ve belgelerin getirilmesi ve sonucunda bir karar verilmesi gerektiği" hakkında Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/3675, K.2018/1401 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/3686, K.2018/1402 Sayılı; Danıştay

Aynı şekilde koruma kararının kaldırılması kararının davacının reşit olması nedeniyle alınması hâlinde, bu takdirde gene ilgili çocuğun reşit olma tarihine kadar koruma kararı altında olduğunun kabulü gerektiğinden bahisle çocuğa Form A Belgesi düzenlenmesi gerekmektedir<sup>64</sup>.

Danıştay 10. Dairesine göre, koruma kararının kaldırıldığı ve bu nedenle çocuğun yurttan kalmadığının ispat yükümlülüğü idareye ait bulunmaktadır<sup>65</sup>.

---

10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/9171, K.2015/6118 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/2682, K.2018/1398 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/2686, K.2018/1399 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2021 Tarih ve E.2021/2351, K.2021/6740 Sayılı Karar.

<sup>64</sup> Davacının koruma altına alındığı ve sosyal hizmet kuruluşuna yerleştirildiği, sosyal hizmet kuruluşunda kalmaktayken kuruluştan izinsiz ayrıldığı ve bir daha kuruluşa geri dönmediği, izinsiz ayrıldığı dönemde 20/11/2010 tarihinde reşit olduğu, .. Çocuk Mahkemesinin 24/12/2010 tarih ve 2010/255 Değişik İş sayılı kararı ile koruma kararının davacının reşit olması sebebiyle kaldırıldığı, koruma kararının 18 yaşını bitirinceye kadar geçerliliğini koruduğu, davacının kuruluştan izinsiz ayrılmış ve reşit oluncaya kadar fiilen kuruluştan kalmamış olmasının; idarenin bakım ve gözetim yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağından, davacının başvurusunun reddedilmesine gerekçe olamayacağı ve bu durumun olumsuz sonuçlarının davacıya yükletilemeyeceği hakkında Danıştay 10. Dairesi, 18.11.2019 Tarih ve E.2016/3537, K.2019/8011 Sayılı Karar.

<sup>65</sup> davacıya yönelik olarak alınan koruma kararı sonrasında davacının reşit oluncaya kadar davalı idareye ait sosyal hizmetler kuruluşlarında kalıp kalmadığı hususunun davalı idareye ortaya konulması gerektiği, 1999 depreminde ve 2009 yılı Mayıs .. Kız Yetiştirme Yurdunda çıkan yangında kuruluş arşivinin zarar görmüş veya taşıma esnasında kaybolmuş olması sonucu davacıya ait şahsi dosyanın bulunamamış olmasının sonuçlarının davacıya yüklenemeyeceği, davacıya ait dava dosyasına ekli genel durum dosyasında davalı idareye ait sosyal hizmet kuruluşlarında davacının koruma kararı uyarınca kaldırıldığının sabit olduğu, davacının reşit olmadan önce kuruluştan ayrıldığı davalı idare tarafından ortaya konulmadığı, dolayısıyla davacının 3413 sayılı Kanun uyarınca işe yerleştirilmek için Form-A belgesi verilmesi talebiyle yaptığı başvurusunun reddine ilişkin dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmadığı hakkında Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/3850, K.2016/2034 Sayılı Karar.

#### **D. Çocuğun Ayni-Nakdi Yardım Yapılarak Ailesine Teslimi**

Çocuk hakkında koruma kararının kaldırılmasına ve ailesinin/ya-  
kınına teslim edilmesine karar verilmesine rağmen, çocuğa ailesi ya-  
nında ayni-nakdi yardım yapılması yönünde yargı kararı da verilebil-  
mektedir. Bu durumlarda Danıştay 12. Dairesi, çocuk hakkında ayni-  
nakdi yardım verilerek ailesi yanına verilmesinin çocuğun sosyal hiz-  
met modellerinden birinden yararlanmaya devam ettiğinden bahisle  
hakkında Form A Belgesi düzenlenmesi gerektiğine hükmetmiştir<sup>66</sup>.

Danıştay 10. Dairesine göre de koruma kararı kaldırılan çocuğun  
ayni-nakdi yardım yapılarak ailesine teslim edilmesi hâlinde bu çocu-  
ğun Form A Belgesi talebi olumlu karşılanmalıdır. Anılan kararlara  
göre, *“Çocuk hakkında verilen koruma kararının kaldırılmasının ardın-  
dan, davacı ve kardeşi için annelerine ayni-nakdi yardım yapıldığı ve bu  
yardımın, çocuklar 18 yaşına gelene kadar devam ettiği, bu nedenlerle,  
18 yaşını bitirinceye kadar davacı hakkındaki koruma tedbirlerinin ge-  
çerliliğini koruduğu, davacının reşit oluncaya kadar sosyal hizmet mo-  
dellerinden yararlandırılmaya devam ettiği de göz önüne alındığında  
koruma kararının kaldırılmış olmasının, idarenin bakım ve gözetim yü-*

<sup>66</sup> Danıştay 12. Dairesi, 13.07.2007 Tarih ve E.2004/4653, K.2007/1116 Sayılı Karar; *ailesinin ekonomik durumunun ve yaşam şartlarının olumsuzluğu nedeniyle davacının koruma altına alındığı, annesinin çocuğunu ayni-nakdi yardımdan faydalanmak suretiyle kendine verilmesi istemiyle yaptığı başvurusu üzerine koruma kararı kaldırılarak ayni-nakdi yardım yapılması koşulu ile ailenin yanına verildiğinin anlaşılması karşısında söz konusu yasal düzenlemenin amacı da gözönüne alındığında bu husus devletin gözetim yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağından kaldı ki hizmet modellerinden biri olan ayni-nakdi yardım yapılması koşulunun da gerçekleşmesi nedeniyle koruma kararının kaldırıldığından bahisle davacının iş başvurusunun reddinde hukuka uyarlık bulunmadığı* hakkında Danıştay 12. Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2013/8217, K.2015/2269 Sayılı; Danıştay 12. Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2014/9757, K.2015/2270 Sayılı Karar; Danıştay 10. Dairesi, 10.06.2015 Tarih ve E.2015/1677, K.2015/3840 Sayılı Karar; Danıştay 12. Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2015/496, K.2015/2330 Sayılı Karar.

*kümlülüğünü ortadan kaldırmayacağı ve başvurusunun reddedilmesine gerekçe olamayacağı, dikkate alındığında, bu durumun olumsuz sonuçları davacıya yükletilemeyecektir.”<sup>67</sup>*

### **E. Eğitim Sağlık ve Danışmanlık Tedbirlerinin Uygulanması Halinde**

Çocukları Koruma Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca çocuk hakkında koruma kararı kaldırılmasına rağmen eğitim, sağlık veya danışmanlık tedbirlerinin birinin veya birkaçının bir arada uygulanmasına karar verilebilmektedir. Bu şekilde bu tedbirlerden birinin veya birkaçının uygulanmasına karar verilmesi hâlinde de çocuğun Form A Belgesi talebinin kabul edilmesi gerekmektedir.

Çocuk hakkında koruma kararı kaldırılmasına rağmen Çocuk Koruma Kanunu uyarınca hakkında eğitim tedbiri kararı alınarak çocuğun ailesinin veya yakınının yanına gönderilmesi durumunda, bu tedbirin çocuk reşit olana kadar uygulanması hâlinde, çocuğun sosyal hizmet modellerinden birinden yararlandığı kabul edilmektedir. Bu

<sup>67</sup> Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2014/4039, K.2018/1388 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/3728, K.2019/7315 Sayılı Karar; “Koruma kararı kaldırılmış olsa da babasının ekonomik durumunun davacının bakımı için yeterli olmaması nedeniyle davacıya reşit olduğu zamana kadar nakdi yardım yapılmaya devam edildiği, bu durum söz konusu yasal düzenlemenin amacı gözönüne alındığında devletin gözetim yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağından kaldı ki hizmet modellerinden biri olan aynı-nakdi yardım yapılması koşulunun da gerçekleşmesi nedeniyle, koruma kararının kaldırıldığından bahisle davacının 3413 sayılı Kanun uyarınca Form A Belgesi düzenlenmesi talebinin reddine ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı” hakkında Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2016/12945, K.2020/2159 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2751, K.2020/458 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 30.10.2019 Tarih ve E.2016/1338, K.2019/7261 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2016/1527, K.2020/2160 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 06.03.2017 Tarih ve E.2016/15587, K.2017/1213 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/2671, K.2019/7320 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/6595, K.2018/698 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 10.03.2020 Tarih ve E.2020/945, K.2020/1133 Sayılı Karar.



çocukların Form A Belgesi taleplerinin idarece karşılanması gerekir<sup>68</sup>.

### **F. Koruma Kararı Alınmasına Rağmen Yurt Kaydı Yapılmaması**

Çocuk hakkında koruma kararı alınmış olsa da eğer çocuk fiilen hiç yurda yerleştirilmemişse, dolayısıyla da reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşlarında kalmamış, bir koruyucu aile yanına yerleştirilmemiş ve aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmemişse bu çocuğun da kendisine Form A Belgesi düzenlenmesini talep etme imkânı bulunmamaktadır<sup>69</sup>.

Ancak Danıştay, sonraki tarihli bir kararında yukarıdaki kararın tam tersine olacak şekilde karar vermiştir. Buna göre, davacı hakkındaki koruma kararının mahkeme kararı ile kaldırılmadığı, 18 yaşını bitirinceye kadar koruma kararının geçerliliğini koruduğu, davacının koruma kararına rağmen kuruluşa yerleştirilmemiş ve hâliyle reşit

<sup>68</sup> Nitekim bkz. Danıştay 10. Dairesi, 11.11.2019 Tarih ve E.2016/12781, K.2019/7696 Sayılı Karar; “*Davacı hakkındaki koruma kararının, reşit olmadan önce kaldırılmasına karar verilmiş ise de; 2828 sayılı Kanun’un ek 1. maddesine göre hem 2828 sayılı Kanun’a göre hem de 5395 sayılı Kanun’a göre koruma veya bakım tedbir kararı alınarak bu hizmetlerden yararlanan çocukların işe yerleştirilmeleri, yukarıda anılan hükümler çerçevesinde yapılacağından, hakkında 5395 sayılı Kanun kapsamında “sağlık” ve “danışmanlık” tedbiri alınan davacının reşit oluncaya kadar kurumun sunduğu hizmetlerden yararlandığının kabulü gerektiğinden Form A Belgesi düzenlenmesi talebiyle yaptığı başvurunun reddedilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı*” hakkında Danıştay 10. Dairesi, 07.07.2020 Tarih ve E.2016/2659, K.2020/2658 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.05.2021 Tarih ve E.2021/797, K.2021/2688 Sayılı Karar.

<sup>69</sup> Danıştay 10. Dairesi, 19.10.2016 Tarih ve E.2016/1875, K.2016/3776 Sayılı Karar; kendisi hakkında düzenlenen sosyal inceleme raporunun iptali istemiyle açılan davalarda anılan raporun Form A Belgesi verilmesine ilişkin işlemle ilgili olmadığı ve koruma kararının kaldırılması dışında davacının menfaatini etkileyen bir yönünün de bulunmadığından bahisle 2577 sayılı Kanun’un 15/1-b maddesi uyarınca; idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu işlem niteliğini taşımadığı gerekçesiyle davanın bu kısmının incelenmeksizin reddi gerektiği hakkında Danıştay 10. Dairesi, 13.05.2015 Tarih ve E.2011/5706, K.2015/2222 Sayılı Karar.

oluncaya kadar fiilen kuruluştaki kalmamış olmasının ve reşit oluncaya kadar ayni-nakdi yardımdan yararlandırılmamış olmasının; idarenin bakım ve gözetim yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağından, davacının başvurusunun reddedilmesine ve davanın reddi kararına gerekçe olamayacağı, bu durumun olumsuz sonuçlarının davacıya yükletilemeyeceğine karar vermiştir<sup>70</sup>. Danıştayın bu kararı, yukarıda koruma kararının kaldırılmaması başlığı altında ele alınan kararları ile uyumludur<sup>71</sup>.

Çocuğun yurtdışı yer bulunmaması nedeniyle yurt yerine yatılı bölge okuluna yerleştirilmiş olması da korunması gereken çocuk kapsamında görülmüştür<sup>72</sup>. Ancak daha sonra anılan karara karşı (kaldırılan) karar düzeltme isteminde bulunulması üzerine karar düzeltme istemi kabul edilerek davanın reddi gerektiği yönünde karar verilmiştir<sup>73</sup>.

<sup>70</sup> Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2014/4334, K.2018/694 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2752, K.2020/475 Sayılı Karar.

<sup>71</sup> "hakkında barınma tedbiri uygulanmasına karar verilerek koruma altına alınan ve yetiştirme yurdunda kalan korunmaya muhtaç çocuk durumundaki davacının, kuruluşu terk etmesinin ve kaçağının önlenmesi, kuruluştan kaçış gerçekleşmiş ise çocuğun yeniden kuruluşa geri getirilerek bakımının sağlanması hususunda görevli bulunan idarenin üzerine düşen yükümlülüğünü yerine getirmeyerek kuruluştan kaçağı önleyemediği göz önüne alındığında, davacının reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşunda kalmış olmak koşulunu yerine getirmedeğinden bahisle anılan başvurusunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı" hakkında Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/7933, K.2017/5464 Sayılı Karar.

<sup>72</sup> ...Yetiştirme Yurdu'na yerleştirilen davacının söz konusu yerin 13-18 yaş grubuna hitap ettiği ve dolu olduğu gerekçesiyle Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün talebi doğrultusunda Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Yurdu'na yerleştirildiğinin anlaşılması üzerine "Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından bakılan ve korunan çocuk" kapsamında değerlendirilmesinin hakkaniyet gereği olduğu hakkında Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2018/2129, K.2020/2157 Sayılı Karar.

<sup>73</sup> ... yetiştirme yurduunun 13-18 yaş grubuna hitap etmesi ve kapasitesinin tamamen dolu olması nedeniyle, çocukların Yatılı Bölge Okullarından birine yerleştirilmesinin istenmesi üzerine, 01/10/1990 tarihli tutanakla, davacının ... Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Yurdu'na yerleştirildiği, davacının il merkezinde eğitim görebilmesi

Aynı şekilde Danıştay İDDK göre de, davacı hakkında koruma kararı alınmasına rağmen kuruluşa kaydının yapılmaması ve annesinin yanında kalması nedeniyle, reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşlarında kalmayan, bir koruyucu aile yanına yerleştirilmeyen ve aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmeyen davacı hakkında tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır<sup>74</sup>.

### **G. Reşit Olana Kadar Yurttta Kalma**

Çocuk reşit oluncaya kadar yurttta kaldığı takdirde bu çocuğun Form A Belgesi verilmesi talebi kabul edilecektir. Hatta Danıştay, 17 yaşını tamamladığı sırada davalı idarece sehven 18 yaşını tamamlamış gibi hakkında işlem yapılmak suretiyle yetiştirme yurdundan ilişiği kesilen davacının bu işlem nedeniyle kusurunun bulunmadığı, reşit oluncaya kadar sosyal hizmet kuruluşlarında kalmış birisi olarak değerlendirip talebinin de bu değerlendirmeye uygun olarak karşılanmasına karar vermiştir<sup>75</sup>.

Aynı şekilde hakkında alınan koruma kararı kaldırılmayan ve evlenerek reşit olan çocuk hakkında da Form A Belgesi düzenlenmesi

---

*İçin önce ..Yetiştirme Yurdu'na sonrasında ise .. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Yurdu'na yerleştirilmiş olması nedeniyle "Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından bakılan ve korunan çocuk" kapsamında değerlendirilmesinin hukuken mümkün olmadığı anlaşıldığından dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı hakkında Danıştay 10. Dairesi, 05.04.2021 Tarih ve E.2021/598, K.2021/1549 Sayılı Karar.*

<sup>74</sup> Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 30.09.2019 Tarih ve E.2018/4708, K.2019/3961 Sayılı Karar.

<sup>75</sup> Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1911, K.2017/5457 Sayılı Karar.

gerekmektedir<sup>76</sup>. Yine kaçak durumda olsa da koruma kararı kaldırılmayan ve reşit olması nedeniyle koruma kararı kaldırılan çocuk hakkında da Form A Belgesinin düzenlenmesi gerekir<sup>77</sup>.

### **H. İki Yıl Yurttan Kalma Koşulu Hakkında**

2828 sayılı Kanun'a 3413 sayılı Kanun ile eklenen ek 1. maddesinde yapılan değişiklik sonrasında Form A Belgesi düzenlenebilmesi için çocuğun en az iki yıl yurtlarda kalması veya sosyal hizmet modellerinden yararlanması koşulu getirilmiştir. Danıştay önüne gelen uyuşmazlıklarda somut olayın özelliğine göre bu iki yıl koşulunun gerçekleşip gerçekleşmediği değerlendirilmiştir.

<sup>76</sup> Çocuk hakkında alınmış koruma kararının kaldırılmadığı, idarece yargı kararı olmaksızın davacının evlenerek reşit olması nedeniyle kurumla ilişkisinin kesildiğinin görüldüğü, davacının reşit oluncaya kadar koruma altında kaldığının kabulü ile hakkında verilen koruma altına alınma kararı kaldırılmadığından davacı adına 2828 sayılı Kanun uyarınca Form A Belgesi düzenlenmesi gerektiği hakkında Danıştay 10. Dairesi, 22.10.2019 Tarih ve E.2016/1225, K.2019/7027 Sayılı Karar; davacı hakkındaki koruma kararının, evlenerek reşit olması sebebiyle kaldırıldığı, daha öncesinde koruma kararının kaldırıldığına ilişkin bir kararın da bulunmadığı, koruma kararının evlenerek reşit oluncaya kadar geçerliliğini koruduğu, reşit oluncaya kadar sosyal hizmet modellerinden fiilen yararlanmamış olmasının ise idarenin bakım ve gözetim yükümlülüğünü kaldırmayacağı ve davacının başvurusunun reddedilmesine gerekçe olamayacağı hakkında Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/2225, K.2019/10284 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 26.05.2021 Tarih ve E.2021/1344, K.2021/2687 Sayılı Karar.

<sup>77</sup> 2828 sayılı Kanun hükümlerinde "kurulustan izinsiz olarak ayrıldığı esnada reşit olan çocuklar" hakkında anılan Kanunun ek 1. maddesinden yararlandırılmayacaklarına ve Form-A belgesi düzenlenemeyeceği yönünde açık bir hüküm yer almadığı da dikkate alındığında, anılan Kanun hükümlerinden yararlanma koşullarına sahip olan davacının mevzuatta getirilen istihdam imkânından faydalandırılması gerektiği hakkında Danıştay 10. Dairesi, 22.10.2019 Tarih ve E.2016/2696, K.2019/7024 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/4432, K.2016/2036 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/6759, K.2016/1736 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2021 Tarih ve E.2021/3094, K.2021/4961 Sayılı; Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2021 Tarih ve E.2021/3101, K.2021/6730 Sayılı Karar.

Örneğin, Danıştay bir olayda, “davacının 14/11/2012 tarihli kuruluşa kabul bilgi formu ile ... Kız Yetiştirme Yurduna acil koruma ile kabul edilerek yerleştirildiği, 18 yaşını doldurarak reşit olması nedeniyle, 05/12/2014 tarihli ilişik kesme formu ile de kuruluştaki ilişkisinin kesildiği göz önüne alındığında, davacının iki yıldan fazla süre ile sosyal hizmet modellerinden yararlanan şartını taşıdığı anlaşıldığı gerekçeyle dava konusu işlemin iptali gerektiği yolunda” karar vermiştir<sup>78</sup>.

Yine iki yıl koşulu getirilmeden önce reşit olarak kurumdan ayrılan çocuklar hakkında ise, iki yıl koşulu getirildikten sonra yapılan başvuruları için iki yıl koşulu aranmayacağı Danıştay kararlarında açıkça ifade edilmiştir<sup>79</sup>.

## **SONUÇ VE DEĞERLENDİRME**

Çocuk hakkında Form A Belgesi düzenlenebilmesi için öncelikle yetkili mahkeme tarafından koruma kararı alınması gerekir. Hakkında koruma kararı alınan ve 18 yaşına kadar yurtlarda kalan veya sosyal hizmet desteklerinden yararlanan davacılar Form A Belgesi düzenlenmesi için başvurabileceklerdir. Çocukların Form A Belgesi düzenlenmesinden faydalanmaması için ise koruma kararının 18 yaşına gelmeden kaldırılmış olması ve çocuğun herhangi bir sosyal hizmet modelinden yararlanmamış olması gerekmektedir. Gerek Danıştay 12. Dairesi gerekse 10. Dairesi içtihatlarına göre hakkında koruma kararı alınmayan veya hakkında alınan koruma kararı 18 yaşından önce mahkeme kararı ile kaldırılan çocuk hakkında Form A Belgesi düzenlenemeyecektir. Kanaatimizce Danıştayın bu kararları da ilgili

---

<sup>78</sup> Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/9318, K.2017/5465 Sayılı Karar.

<sup>79</sup> Danıştay 10. Dairesi, 22.10.2019 Tarih ve E.2016/12159, K.2019/7029 Sayılı Karar, *davacının reşit olduğu tarihte yürürlükte olan hâliyle 2828 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesinde 2 yıl içinde başvurma şartı olmadığından Mahkemenin bu yöndeki gerekçesinde de hukuki isabet görülmediği* hakkında Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/2225, K.2019/10284 Sayılı Karar.

mevzuat hükümleri ile uyumlu kararlardır. Aynı şekilde Danıştay İDDK kararlarına da uygundur.

Ancak her iki Daireye göre çocuk hakkında Form A Belgesi düzenlenmemesi için mutlaka koruma kararının yetkili mahkeme tarafından kaldırılması gerekir. Eğer çocuk hakkında verilen koruma kararı kaldırılmamışsa hukuken bu kararın varlığının devam ettiği kabul edilmektedir. Buna göre çocuklar yurttan kaçmış ya da yakınının yanına gitmiş olsa da yine de koruma altında kabul edilecektir. Bu nedenle bu çocukların da Form A Belgesi taleplerinin kabul edilmesi gerektiği yönünde karar verilmiştir. Danıştayın bu kararı korunması gereken çocukların lehine bir yorum olması nedeniyle çok da hakkaniyetten uzak değildir. Zira burada ilgili idare tarafından kaçak olan çocuğun kaçması nedeniyle koruma kararı kaldırılmamış ve korunması gereken çocuğu da ilgili idare yurdunda, bakımevinde tutamamıştır. Bu çocukla ilgili yükümlülüğünü yerine getirmeyen idarenin tutumu nedeniyle oluşan kusuru korunması gereken çocuğun yurttan kaçması nedeniyle kusuruna göre daha büyüktür. Dolayısıyla kusuru daha büyük olan idarenin tutumu nedeniyle korunması gereken çocuk bir haktan mahrum edilememelidir.

Danıştayın her iki Dairesinin içtihatlarına bakıldığında; koruma kararı kaldırılmış olsa da bu kararın ilgililerine tebliğ edilmemiş olması bu nedenle kesinleşmiş kabul edilmemesi hâlinde veya kararın daha sonra temyiz edilmesi durumunda Yargıtay tarafından usul yönünden (taraf teşkili, husumet, görevli yargı yeri, usulüne uygun tebligat yapılmaması) bozulması hâllerinde koruma kararının 18 yaşına kadar devam ettiği kabul edilmekte olup, bu hâlde çocuğun reşit olana kadar koruma kararı altında kaldığı kabul edilmektedir. Bu karar 2020'li yıllarda da Danıştay 10. Dairesi tarafından devam ettirilmiştir. Oysaki Danıştay İDDK'nın 2016 yılından itibaren vermiş olduğu kararlarda, bu hâllerde koruma kararının kaldırılmış olmasının yeterli

olacağı ve bu kararın ilgililere tebliğ edilmemesi veya koruma kararının kaldırılmasından sonra da bu kararın Yargıtay tarafından usul yönünden bozulmuş olmasının koruma kararının kaldırıldığı gerçeğini ortadan kaldırmayacağı ifade edilmiştir. Danıştay İDDK bu kararlarında aslında çocuğun fiili yurttan kalması veya sosyal hizmet modellerinden herhangi birinden yararlanması gerektiğinden hareketle bu yönde kararlar vermiştir. Ancak Danıştay 10. Dairesi bu içtihadı kısa bir süre benimsemiş olsa da daha sonraki kararlarında bu içtihadı takip etmemiştir. Kanaatimizce yurttan kaçması veya ailesinin talebi üzerine koruma kararı o zamanki mevzuata göre görevli ve yetkili mahkeme tarafından kaldırılması hâlinde artık bu kararın geçerliliğini koruduğunun kabul edilmesine imkân bulunmamaktadır. Dolayısıyla koruma kararı kaldırılmış ve reşit oluncaya kadar koruma kararı altında olmayan çocuklara ilgili mevzuat hükümleri uyarınca tanınan haktan faydalandırılmaması daha yerinde olacaktır.

Danıştay 10. Dairesi, koruma kararı alınmasına rağmen fiilen yurttan hiç kalmayan veya çok az süre ile yurttan kalan çocuklar hakkında verilen koruma kararı kaldırılmamış olsa da Form A Belgesi düzenlenmesi yönündeki içtihadından daha sonra vazgeçerek bu hâlde de koruma kararı kaldırılmadığı için geçerliliğini koruduğundan kabulü gerektiğinden çocuk hakkında Form A Belgesi düzenlenmesi gerektiğine hükmetmiştir.

Reşit olmadan önce hakkında koruma kararı kaldırılan çocuklar ailesine ve/veya bir yakınına teslim edilmektedir. Çocuğun teslim edildiği kişiye çocuğun bakımı ve gözetimi için ayni-nakdi yardım yapılması hâlinde çocuk hakkında koruma tedbirinin devam ettiği kabul edilmektedir. Danıştayın bu konudaki uyuşmazlıklara bakan iki Dairesi içtihatları da bu yöndedir.

Öte yandan ilgili adli yargı yerince koruma kararı kaldırılması kararıyla birlikte 5395 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan (eğitim, sağlık, danışmanlık) tedbirlerden biri veya birkaçına hükmedilmesi

ve bu tedbirlerin davacı reşit olana kadar devam etmesi hâlinde de yine çocuğun Form A Belgesi talebinin kabul edilmesi gerektiği yönünde kararlar verilmiştir.

Gerek aynı-nakdi yardım kararı ile aileye teslim gerekse 5395 sayılı Kanun uyarınca uygulanan tedbir kararları ile çocuğun teslimi hâllerinde, çocuk hakkında koruma tedbirlerinin devam ettiği ve bu çocuğun hala Devletin gözetim ve denetimi altında olduğunun kabulü gerektiğinden her iki olayda da Danıştayın yorumuna katılmaktayız.

Reşit olana kadar yurttan kalma koşulu yer aldığı için kişinin 18 yaşını doldurmadan evlenerek yurttan ayrılması da “reşit olarak ayrılma” olarak kabul edilmekte ve bu kişiler içinde Form A Belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

Form A Belgesi düzenlenmesi taleplerinin reddi işlemi mahkemelerce hukuka aykırı bulunup iptal edilmesi üzerine, davacılar tarafından hukuka aykırılığı yargı kararıyla ortaya konan işlem nedeniyle işe geç yerleştirildikleri gerekçesiyle tazminat davaları açılmışsa da bu davalar, Danıştay tarafından reddedilmiştir. Kanaatimizce, Danıştayın bu kararları da isabetlidir. Zira dava konusu işlemin iptal edilmesi doğrudan davacının işe yerleştirilmesi sonucunu doğurmamaktadır.

Ek 1. maddede yapılan değişiklikle birlikte 2014 yılından itibaren iki yıl yurttan kalma şartı aranması da yine Danıştayın yerinde kararlarından. Reşit olduğu tarih itibarıyla anılan değişiklik olmayan bir husus, davacı hakkında olumsuz değerlendirme sonucu doğurmamalıdır. Zira her davacının kendi dönemindeki mevzuat hükümlerine göre değerlendirilmesi daha yerinde ve hakkaniyete uygun olacaktır. Önceki dönemlerde iki yıl kalma şartı olmayan davacılar, geçici maddelerle yeniden başvuru yapma imkânı da tanınmıştır. Yeniden başvuru imkânı getirilen geçiş hükümlerinde bu çocukların başvurularının yeni düzenlemelere göre değerlendirileceği yönünde bir hükme de yer verilmemiştir.



Danıştay İDDK konuya ilk derece mahkemelerince verilen ısrar kararları üzerine dâhil olmuştur. Danıştay İDDK kararlarına göre esas olan kişinin reşit olana kadar yurtlarda kalması ve/veya sosyal hizmet modellerinden en az birisinden faydalanmasıdır. Koruma kararının kesinleşmemiş olması veya Yargıtayca usul yönünden bozulmuş olması hâlleri, kişinin fiilen yurttan kalmama veya sosyal hizmet modellerinden yararlanmama gerçeğini değiştirmedigi için bu durumdaki davacılar hakkında Form A Belgesi düzenlenmemesi Danıştay İDDK tarafından hukuka uygun görülmektedir. Ancak Danıştay 10. Dairesi kararlarında Danıştay İDDK görüşüne uymamış ve daha önce verdiği kararlardaki görüşünü devam ettirmiştir.

Haklarında Form A Belgesi düzenlenmesi talepleri reddedilen ve bu ret işlemlerinin iptali istemiyle açılan davalarda davacı çocuklar tarafından hakkında düzenlenen sosyal inceleme raporunun iptali istemi, 18 yaşına kadar yurttan kaldığının tespit istemi, işe yerleştirilmesinin yapılmasına karar verilmesi istemi gibi istemlerde bulunulması hâlinde, Danıştay tarafından söz konusu tali istemlerin idari davaya konu edilecek nitelikte kesin ve yürütülmesi gereken işlem niteliği taşımayan veya idari yargı yerinden idari işlem niteliğinde yargı kararı talebine yönelik istemler olduğundan bahisle bu istemler yönünden davaların incelenmeksizin reddine kararları verilmiştir. Anılan kararlar idari yargının süregelen içtihatlarına da uygundur.

Son olarak korunmaya muhtaç olan ve yurtlarda yetişen veya bir takım korunma ve bakım kararları uygulanan sonuçlar için pozitif ayrımcılık yaratma adına söz konusu kanuni düzenleme yapılmış olup, konunun Danıştaya taşındığı dönemde tespit edebildiğimiz kadarıyla yaklaşık 200 civarında uyuşmazlık, Danıştay tarafından karara bağlanmıştır. 20/07/2016 tarihinden sonra verilen kararlarda ise temyiz yerine istinaf yolu öngörülmüş ve istinaf kanun yolu sonucunda verilen kararlar kesinleşmiştir. Bu uyuşmazlık sayısı ilerleyen yıllarda 2000'li sayılara çıkmış olup, uyuşmazlık sayısının artmasında sınav

şartının kaldırılması, mahkemelerce iptal yönünde kararlar verilmesi, kanuni değişikliklerle önceki yıllarda başvuru yapmayanlara yeniden başvuru yapma imkânı sağlanması gibi nedenler yer almaktadır. Artan dava sayısı da aslında bu şekilde korunmaya muhtaç çocuk sayısının fazlalığını da göstermektedir. Devletin sosyal devlet olmasının gereği olarak bu çocuklar hakkında gerekli bakım, gözetim yükümlülüğünü eksiksiz olarak yerine getirmesi gerektiği gibi aynı zamanda kamuda istihdamını kolaylaştırma adına da bu çocuklar için tahsis edilen kadro sayısı da binde birden binde iki, binde üçe de çıkartılabilir.

### **KAYNAKÇA**

- Akyılmaz, B., Sezginer, M. ve Kaya, C. (2023). Türk İdare Hukuku. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Çınarlı, S. (2022) İdari Yargılamada İstinaf ve Bölge İdare Mahkemeleri. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Gözler, K. (2019). İdare Hukuku II. Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Karahanoğulları, O. (2022). İdare Hukuku. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Memiş, E. (2003). Mevzuatımızda ve Uygulamada Kamu Hizmetlerine Girme/Çekilme Hakları, Arşiv Araştırması ve Güvenlik Soruşturması Analizleri. *Kamu Personeli Sorunları İdare Hukuku Sempozyumu*. (209-272). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Sezer, Y. (2006). Türk Yüksek Mahkemeleri ve Avrupa Topluluğu Adalet Divanı Kararları Işığında Kamu Hizmetine Girme Hakkı. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Zabunoğlu, Y. K. (2012). İdare Hukuku 1. Ankara: Yetkin Yayınları.

### **Yargı Kararları**

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 29.12.2022 Tarih ve YD İtiraz No. 2022/1178 Sayılı Karar.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 20.05.2021 Tarih ve YD İtiraz No. 2021/250 Sayılı Karar.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 29.12.2022 Tarih ve YD İtiraz No. 2022/1200 Sayılı Karar.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 07.02.2022 Tarih ve E.2021/3107, K.2022/349 Sayılı Karar.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 30.09.2019 Tarih ve E.2018/4708, K.2019/3961 Sayılı Karar.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 15.12.2016 Tarih ve E.2015/3862, K.2016/3461 Sayılı Karar.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 21.10.2021 Tarih ve E.2021/1154, K.2021/1969 Sayılı Karar.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 30.09.2019 Tarih ve E.2018/1217, K.2019/3960 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.12.2015 Tarih ve E.2012/8429, K.2015/5797 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 01.02.2021 Tarih ve E.2021/262, K.2021/193 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.08.2020 Tarih ve E.2020/3708, K.2020/2769 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.12.2015 Tarih ve E.2014/1399, K.2015/5768 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/6595, K.2018/698 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 27.04.2016 Tarih ve E.2013/4814, K.2016/2366 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2021/281, K.2021/1909 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/3965, K.2018/693 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 14.02.2018 Tarih ve E.2018/194, K.2018/528 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 14.02.2018 Tarih ve E.2018/203, K.2018/529 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 14.02.2018 Tarih ve E.2018/351, K.2018/535 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 29.03.2022 Tarih ve E.2022/1718, K.2022/1658 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 31.03.2022 Tarih ve E.2022/1791, K.2022/1786 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 11.02.2021 Tarih ve E.2021/300, K.2021/424 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2020 Tarih ve E.2020/3645, K.2020/4011 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.09.2021 Tarih ve E.2021/4723, K.2021/4107 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 17.11.2014 Tarih ve E.2014/3984, K.2014/6630 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/2073, K.2017/5459 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2017/772, K.2017/5515 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/3500, K.2019/7313 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/2694, K.2017/5462 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/2698, K.2019/10288 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2753, K.2020/457 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1277, K.2017/5456 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 21.01.2016 Tarih ve E.2015/2374, K.2016/353 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/2751, K.2018/1391 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/3994, K.2018/701 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 06.11.2018 Tarih ve E.2016/14505, K.2018/3333 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2019 Tarih ve E.2015/2755, K.2019/2574 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/4068, K.2018/702 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/14440, K.2020/1964 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 25.11.2019 Tarih ve E.2017/4137, K.2019/8605 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2465, K.2020/459 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/1803, K.2018/700 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.10.2019 Tarih ve E.2016/13931, K.2019/7032 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1746, K.2017/5468 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/3049, K.2018/691 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/5465, K.2018/696 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/5636, K.2018/697 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/3943, K.2018/692 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 24.03.2014 Tarih ve E.2013/7823, K.2014/1762 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.02.2016 Tarih ve E.2013/3435, K.2016/1068 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/5518, K.2015/6110 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/4080, K.2016/1734 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/5991, K.2016/1735 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/6690, K.2016/1725 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/7054, K.2015/6117 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.10.2015 Tarih ve E.2012/8583, K.2015/5796 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2018/4076, K.2019/4136 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.11.2020 Tarih ve E.2020/227, K.2020/5061 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2020/713, K.2020/1972 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 17.09.2020 Tarih ve E.2020/1181, K.2020/3076 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2020/2306, K.2020/1971 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 13.10.2020 Tarih ve E.2020/4091, K.2020/3724 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 13.11.2012 Tarih ve E.2008/5793, K.2012/5653 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 11.04.2013 Tarih ve E.2011/6985, K.2013/3220 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/2630, K.2015/6123 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/4027, K.2015/6116 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/9539, K.2015/1250 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/4640, K.2018/703 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/3364, K.2020/1961 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/2939, K.2020/1959 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/3255, K.2017/5463 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2015/1168, K.2018/699 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.3.2009 Tarih ve E.2006/5322, K.2009/1583 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.10.2016 Tarih ve E.2016/2046, K.2016/3592 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2015/3083, K.2017/1853 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2016/3557, K.2017/1847 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2016/3558, K.2017/1848 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/14159, K.2017/5466 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/9419, K.2017/5469 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/3604, K.2017/5461 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 30.10.2019 Tarih ve E.2016/2693, K.2019/7267 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/3304, K.2019/7318 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/3411, K.2019/10283 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 05.02.2020 Tarih ve E.2016/3554, K.2020/255 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 05.02.2020 Tarih ve E.2016/3555, K.2020/257 Sayılı Karar.



Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2016/2848, K.2017/1849 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/2983, K.2018/1400 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.04.2017 Tarih ve E.2016/1741, K.2017/1854 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 23.10.2018 Tarih ve E.2016/1861, K.2018/3281 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2020 Tarih ve E.2016/1366, K.2020/676 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/14731, K.2017/5467 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/547, K.2018/1389 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2018/3945, K.2019/4119 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/14374, K.2020/1963 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.12.2019 Tarih ve E.2017/346, K.2019/10655 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 05.02.2020 Tarih ve E.2016/1901, K.2020/256 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/2974, K.2018/1392 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.06.2019 Tarih ve E.2018/4011, K.2019/4679 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.12.2019 Tarih ve E.2016/1609, K.2019/10656 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/2911, K.2017/5460 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 17.09.2019 Tarih ve E.2016/15551, K.2019/5748 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2020 Tarih ve E.2016/13709, K.2020/674 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.10.2020 Tarih ve E.2020/4213, K.2020/4137 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 24.11.2021 Tarih ve E.2021/1966, K.2021/5792 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2017/2690, K.2017/5516 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2017/3828, K.2017/5517 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2014/32, K.2018/1386 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2014/4030, K.2018/1387 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/4574, K.2018/1397 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2014/4039, K.2018/1388 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1204, K.2017/5455 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1221, K.2017/5471 Sayılı Karar

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1923, K.2017/5470 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2020 Tarih ve E.2016/1500, K.2020/673 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/3035, K.2018/1393 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/3087, K.2018/1395 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1002, K.2017/5454 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/1391, K.2018/1390 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 06.11.2018 Tarih ve E.2016/2755, K.2018/3329 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2019/7176, K.2019/4131 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2018/2645, K.2019/4132 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.05.2019 Tarih ve E.2018/3944, K.2019/4129 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2019/11740, K.2020/460 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.03.2020 Tarih ve E.2019/12553, K.2020/1130 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.03.2020 Tarih ve E.2020/1048, K.2020/1131 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2020/1577, K.2020/1965 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 13.10.2020 Tarih ve E.2020/3625, K.2020/3723 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2020 Tarih ve E.2020/4272, K.2020/4012 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2016/3364, K.2020/1961 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2016/1438, K.2020/2158 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/3850, K.2016/2034 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 08.11.2018 Tarih ve E.2016/119, K.2018/3372 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 16.05.2017 Tarih ve E.2016/9514, K.2017/2476 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7933, K.2015/1243 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/7576, K.2016/1737 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.3.2016 Tarih ve E.2013/7608, K.2016/1738 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 25.03.2016 Tarih ve E.2011/6979, K.2015/1401 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/6980, K.2015/1239 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7759, K.2015/1240 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7776, K.2015/1241 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 25.03.2015 Tarih ve E.2011/7777, K.2015/1403 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7812, K.2015/1242 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.11.2015 Tarih ve E.2012/6682, K.2015/5314 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.11.2015 Tarih ve E.2012/7255, K.2015/5315 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.12.2015 Tarih ve E.2012/8748, K.2015/5803 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/3438, K.2016/1724 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/4020, K.2016/2035 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/4429, K.2016/1729 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 21.01.2015 Tarih ve E.2013/7753, K.2015/97 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/7825, K.2016/1739 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.05.2014 Tarih ve E.2014/1004, K.2014/3528 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.11.2016 Tarih ve E.2016/2121, K.2016/4989 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/2692, K.2019/10291 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.09.2017 Tarih ve E.2017/1762, K.2017/3599 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/3279, K.2019/10292 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.02.2017 Tarih ve E.2016/2688, K.2017/1018 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1912, K.2017/5458 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2016/1438, K.2020/2158 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/1465, K.2020/467 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/1468, K.2020/463 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.11.2019 Tarih ve E.2016/2468, K.2019/8014 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 05.12.2009 Tarih ve E.2016/2631, K.2019/9471 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 17.09.2020 Tarih ve E.2016/1851, K.2020/3077 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/13770, K.2019/10293 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.12.2019 Tarih ve E.2019/8474, K.2019/11052 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.12.2019 Tarih ve E.2019/9813, K.2019/11053 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.12.2019 Tarih ve E.2019/9814, K.2019/11054 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.03.2020 Tarih ve E.2019/12823, K.2020/1129 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.12.2019 Tarih ve E.2019/7180, K.2019/11050 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 11.06.2015 Tarih ve E.2013/5896, K.2015/2907 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.09.2008 Tarih ve E.2006/908, K.2008/6242 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 27.05.2014 Tarih ve E.2009/10468, K.2014/3435 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 27.05.2014 Tarih ve E.2009/15845, K.2014/3436 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 11.07.2014 Tarih ve E.2014/1660, K.2014/4780 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.09.2014 Tarih ve E.2014/1910, K.2014/5112 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/2866, K.2016/1723 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7934, K.2015/1244 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/7937, K.2015/1245 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/4650, K.2015/1238 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 25.03.2015 Tarih ve E.2011/5158, K.2015/1402 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/6007, K.2015/1247 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.03.2015 Tarih ve E.2011/6632, K.2015/863 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/9302, K.2015/1249 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.11.2015 Tarih ve E.2012/4084, K.2015/5309 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.11.2015 Tarih ve E.2012/4445, K.2015/5310 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/1398, K.2016/1732 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/1818, K.2016/1727 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/2351, K.2016/1728 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 30.10.2019 Tarih ve E.2016/35, K.2019/7266 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 25.09.2019 Tarih ve E.2016/13664, K.2019/6028 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/39, K.2019/7311 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 05.07.2017 Tarih ve E.2016/2697, K.2017/3506 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2754, K.2020/465 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 27.03.2013 Tarih ve E.2012/5504, K.2013/2788 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 15.06.2020 Tarih ve E.2020/1578, K.2020/1968 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2020 Tarih ve E.2020/3495, K.2020/4013 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.11.2020 Tarih ve E.2020/4533, K.2020/5062 Sayılı Karar.



Danıştay 10. Dairesi, 01.02.2021 Tarih ve E.2020/4702, K.2021/202 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 01.02.2021 Tarih ve E.2020/5209, K.2021/208 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2020/6461, K.2021/1910 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 08.06.2021 Tarih ve E.2021/389, K.2021/3158 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2021/1443, K.2021/1906 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2021/1392, K.2021/1907 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2021 Tarih ve E.2021/1216, K.2021/1908 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2019/12343, K.2020/455 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2020 Tarih ve E.2020/4528, K.2020/4014 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 30.01.2020 Tarih ve E.2019/11185, K.2020/124 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 13.09.2021 Tarih ve E.2021/1964, K.2021/4045 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 13.09.2021 Tarih ve E.2021/2058, K.2021/4043 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 29.12.2021 Tarih ve E.2021/3448, K.2021/7079 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.04.2022 Tarih ve E.2021/6921, K.2022/2366 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2750, K.2020/462 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2015/4106, K.2018/1396 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 27.04.2016 Tarih ve E.2013/7724, K.2016/2365 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/4432, K.2016/2036 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/3675, K.2018/1401 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/3686, K.2018/1402 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2015 Tarih ve E.2012/9171, K.2015/6118 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/2682, K.2018/1398 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2016/2686, K.2018/1399 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2021 Tarih ve E.2021/2351, K.2021/6740 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.11.2019 Tarih ve E.2016/3537, K.2019/8011 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/3850, K.2016/2034 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 09.04.2018 Tarih ve E.2014/4039, K.2018/1388 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/3728, K.2019/7315 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2016/12945, K.2020/2159 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2751, K.2020/458 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 30.10.2019 Tarih ve E.2016/1338, K.2019/7261 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2016/1527, K.2020/2160 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 06.03.2017 Tarih ve E.2016/15587, K.2017/1213 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 04.11.2019 Tarih ve E.2016/2671, K.2019/7320 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.02.2018 Tarih ve E.2014/6595, K.2018/698 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.03.2020 Tarih ve E.2020/945, K.2020/1133 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 11.11.2019 Tarih ve E.2016/12781, K.2019/7696 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 07.07.2020 Tarih ve E.2016/2659, K.2020/2658 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.05.2021 Tarih ve E.2021/797, K.2021/2688 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 19.10.2016 Tarih ve E.2016/1875, K.2016/3776 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 13.05.2015 Tarih ve E.2011/5706, K.2015/2222 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2014/4334, K.2018/694 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.02.2020 Tarih ve E.2016/2752, K.2020/475 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/7933, K.2017/5464 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.06.2020 Tarih ve E.2018/2129, K.2020/2157 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 05.04.2021 Tarih ve E.2021/598, K.2021/1549 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 10.06.2015 Tarih ve E.2015/1677, K.2015/3840 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2014/1911, K.2017/5457 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.10.2019 Tarih ve E.2016/1225, K.2019/7027 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/2225, K.2019/10284 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 26.05.2021 Tarih ve E.2021/1344, K.2021/2687 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.10.2019 Tarih ve E.2016/2696, K.2019/7024 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 18.04.2016 Tarih ve E.2013/4432, K.2016/2036 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 28.03.2016 Tarih ve E.2013/6759, K.2016/1736 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 20.10.2021 Tarih ve E.2021/3094, K.2021/4961 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.12.2021 Tarih ve E.2021/3101, K.2021/6730 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2017 Tarih ve E.2016/9318, K.2017/5465 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 22.10.2019 Tarih ve E.2016/12159, K.2019/7029 Sayılı Karar.

Danıştay 10. Dairesi, 12.12.2019 Tarih ve E.2016/2225, K.2019/10284 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 13.07.2007 Tarih ve E.2004/4653, K.2007/1116 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2013/8217, K.2015/2269 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2014/9757, K.2015/2270 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 16.06.2022 Tarih ve E.2021/4705 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 15.06.2022 Tarih ve E.2021/5267 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 15.06.2022 Tarih ve E.2021/5267 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 04.11.2020 Tarih ve E.2020/2228 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 04.11.2020 Tarih ve E.2020/2228 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 16.06.2022 Tarih ve E.2021/4705 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 26.04.2016 Tarih ve E.2016/3557, K.2016/2476 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 11.04.2011 Tarih ve E.2009/434, K.2011/1593 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 03.12.2013 Tarih ve E.2013/9920, K.2013/9380 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 11.06.2013 Tarih ve E.2011/9087, K.2013/5046 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/2618, K.2015/1237 Sayılı Karar.

Danıştay 12 Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2014/9453, K.2015/2265 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 28.11.2012 Tarih ve E.2010/6015, K.2012/9836 Sayılı Karar

Danıştay 12. Dairesi, 15.05.2013 Tarih ve E.2012/1990, K.2013/3953 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 10.03.2015 Tarih ve E.2012/8983, K.2015/911 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2014/9988, K.2015/2274 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 21.04.2015 Tarih ve E.2014/6801, K.2015/2572 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 15.05.2013 Tarih ve E.2011/2439, K.2013/3938 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 23.09.2019 Tarih ve E.2016/10898, K.2019/6147 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 29.05.2013 Tarih ve E.2011/6857, K.2013/4640 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 14.11.2012 Tarih ve E.2010/3177, K.2012/8601 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 14.11.2012 Tarih ve E.2010/3178, K.2012/8602 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 14.11.2012 Tarih ve E.2010/3916, K.2012/8599 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 14.11.2012 Tarih ve E.2010/3916, K.2012/8599 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 01.10.2014 Tarih ve E.2013/24, K.2014/6016 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 20.05.2017 Tarih ve E.2013/10485, K.2014/4102 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 10.06.2015 Tarih ve E.2015/1402, K.2015/3841 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 22.10.2015 Tarih ve E.2015/3557, K.2015/5529 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 28.11.2012 Tarih ve E.2010/6014, K.2012/9833 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 15.05.2013 Tarih ve E.2010/8214, K.2013/3939 Sayılı Karar,

Danıştay 12. Dairesi, 29.05.2013 Tarih ve E.2011/2095, K.2013/4643 Sayılı Karar,

Danıştay 12. Dairesi, 15.05.2013 Tarih ve E.2011/6338, K.2013/3941 Sayılı Karar,

Danıştay 12. Dairesi, 20.03.2015 Tarih ve E.2011/1686, K.2015/1236 Sayılı Karar,

Danıştay 12. Dairesi, 17.12.2015 Tarih ve E.2015/5068, K.2015/6992 Sayılı Karar,

Danıştay 12. Dairesi, 02.12.2015 Tarih ve E.2015/4755, K.2015/6370 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 27.10.2015 Tarih ve E.2015/2299, K.2015/5562 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 10.11.2016 Tarih ve E.2016/3953, K.2016/4984 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 10.11.2016 Tarih ve E.2016/3761, K.2016/4988 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 23.11.2016 Tarih ve E.2016/82, K.2016/5258 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 21.01.2016 Tarih ve E.2015/5565, K.2016/162 Sayılı Karar.

Danıştay 12. Dairesi, 09.04.2015 Tarih ve E.2015/496, K.2015/2330 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 02.06.2010 Tarih ve E.2010/7156, K.2010/10859 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 04.12.2014 Tarih ve E.2014/17144, K.2014/24643 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 07.05.2015 Tarih ve E.2015/1644, K.2015/9583 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 15.12.2003 Tarih ve E.2003/15757, K.2003/16758 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 19.04.2012 Tarih ve E.2011/15050, K.2012/10253 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 01.07.2015 Tarih ve E.2015/12328, K.2015/14122 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 09.03.2015 Tarih ve E.2015/4485, K.2015/3845 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 25.12.2014 Tarih ve E.2014/25071, K.2014/26559 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 15.12.2015 Tarih ve E.2015/15787, K. 2015/24060 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 14.04.2015 Tarih ve E.2014/24641, K.2015/7466 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 06.10.2016 Tarih ve E.2016/16596, K.2016/13587 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 17.12.2015 Tarih ve E.2015/17284, K.2015/24361 Sayılı Karar.



Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 28.04.2016 Tarih ve E.2016/3314, K.2016/8779 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 19.01.2016 Tarih ve E.2015/23594, K.2016/944 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 02.04.2015 Tarih ve E.2014/23695, K.2015/6474 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 09.03.2015 Tarih ve E.2015/4485, K.2015/3845 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 16.04.2013 Tarih ve E.2012/19197, K.2013/10743 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 07.05.2012 Tarih ve E.2011/17065 K.2012/12073 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 02.04.2015 Tarih ve E.2014/23695, K.2015/6474 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 26.01.2009 Tarih ve E.2008/15036, K.2009/597 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 26.10.2004 Tarih ve E.2004/11111 K.2004/12505 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 08.04.2008 Tarih ve E.2008/4124, K.2008/4872 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 14.04.2008 Tarih ve E.2007/5590, K.2008/5285 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 20.01.2014 Tarih ve E.2013/15184, K.2014/940 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 19.11.2013 Tarih ve E.2013/7903, K.2013/26930 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 25.12.2014 Tarih ve E.2014/25071, K.2014/26559 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 28.04.2016 Tarih ve E.2016/3314, K.2016/8779 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 17.12.2015 Tarih ve E.2015/17284, K.2015/24361 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 20.01.2014 Tarih ve E.2013/15184, K.2014/940 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 08.04.2008 Tarih ve E.2008/4124, K.2008/4872 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 16.12.2013 Tarih ve E.2013/13140, K.2013/29714 Sayılı Karar.

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 25.02.2021 Tarih ve E.2021/469, K.2021/1671 Sayılı Karar.

İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 05/10/2016 Tarih ve E.2016/1076, K.2016/1564 Sayılı Karar.

Ordu Asliye Hukuk Mahkemesi, 09.1.1995 Tarih ve E.1995/12, K.1995/5 Sayılı Karar.

Ordu Aile Mahkemesi, 23.6.2005 Tarih ve E.2005/247, K.2005/279 Sayılı Karar.

\* Kararların tamamı Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) sistemi üzerinden alınmıştır.